

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Յոյսի Եռոյս Լիբանանի Համար

Պէյրուսի Գաւազանգիստի պայթումէն աւելի քան տարի մը ետք, կազմուեցաւ Լիբանանի նոր կառավարութիւնը՝ երկրի ամենէն հարուստ մարդը հանդիսացող Նաճիպ Միքաթիի գլխաւորութեամբ: Միքաթիէն առաջ երկու այլ վարչապետի թեկնածուներ՝ ամիսներ տեւող բանակցութիւններէ ետք չէին յաջողած համաձայնութեան գալ նախագահ Միշէլ Աունի հետ՝ կառավարութեան անդամներուն շուրջ:

Նաւահանգիստի պայթումէն անմիջապէս ետք, Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոն երկու անգամ այցելելով Լիբանան խոստացաւ ամեն ձեւով օգնել վերականգնելու երկիրը, այն պայմանաւ որ, ձեւաւորուի նոր կառավարութիւն՝ կազմուած մասնագէտներէ, որոնք լծուին բարեկարգումի աշխատանքներուն: Նոյն պայմաններով օգնութեան պատրաստակամութիւն յայտնեց Միջազգային Դրամական Հիմնադրամը (IMF), տրամադրելով նոր վարկեր, հակառակ որ Լիբանանեան կառավարութիւնը չէր կարողացած վճարել Եւրոպական Պարտատոմսերու (EuroBonds) գումարները: Արեւմտեան այլ երկիրներ եւս պատրաստ էին օժանդակելու, որպէսզի Լիբանանը չվերածուի ծախողած պետութեան:

Ներկայիս Լիբանանը կ'ապրի իր պատմութեան ամենածանր օրերը: Դրամահիշը արժեզրկուած է 90 տոկոսով, սղաճն ու գործազրկութիւնը բազմապատկուած է մի քան անգամով, ելեւթորականութիւնը, վառելիքը եւ դեղորայքը դժուար հասանելի է ժողովուրդին մեծամասնութեան:

Հակառակ այս բոլորին, նախագահ Աուն տարի մը ամբողջ յամառեցաւ կառավարութեան կազմի իր պահանջներուն վրայ՝ երկիրը մատնելով իր ներկայ տագնապալի վիճակին: Տասնեակ հազարաւոր քաղաքացիներու բողոքի ամենօրեայ ցոյցերը եւս չկրցան ստիպել Լիբանանի պատմութեան ամենէն ծախող նախագահին ու անոր շրջապատին՝ որպէսզի դուրս քան իրենց անձնական փառասիրութիւններէն ու մտածեն երկրի ու անոր ժողովուրդի մասին:

Տիրող այս վիճակը մեծ հարուած կը հասցնէ նաեւ տեղի հայութեան: Սփիւռքի բաբախող սիրտը նկատուող Լիբանանահայ գաղութը կը նստանալ որակապէս ու քանակապէս: Շատեր սկսած են իրենց ապագան փնտռել այլ ցամաքամասերու վրայ: Հայաստան

Հայաստան Պատրաստ է Թուրքիոյ Հետ Խօսակցութեան. Փաշինեան

Հայաստանի կառավարութեան հերթական նիստերէն մէկուն ընթացքին

«Պաշտօնական Երեւանը Հայաստան-Թուրքիա յարաբերութիւնները կարգաւորելու, հայ-թրքական երկաթուղին եւ ճանապարհները վերագործարկելու մասին խօսելու հնարաւորութիւն է տեսնուած»: Այդ մասին գործադիրի ղեկավարը յայտարարեց կառավարութեան նիստի ժամանակ:

Նիկոլ Փաշինեան արձագանքեց Թուրքիոյ նախագահի՝ Երեւանի հետ յարաբերութիւնները կարգաւորելու պատրաստակամութեան մասին յայտարարութիւններուն: Էրտողան ըսած էր, որ Անգարան պատրաստ է կարգաւորել յարաբերութիւնները Երեւանին հետ՝ բարի դրացիութեան եւ իրարու տարած քայլին ամբողջականութեան ճանաչման հիման վրայ:

«Մենք պատրաստ ենք նման խօսակցութեան», - շեշտեց կառավարութեան ղեկավարը՝ շարունակելով. - «Մեծ հաշուով խօսքը մեր տարածաշրջանը Արեւելքը Արեւմուտքին, Հիւսիսը Հարաւին կապող խաչմերուկ դարձնելու մասին է: Այս գործընթացին աշխուժօրէն աջակցելու հրապարակային պատրաստակամութիւն է ցուցաբերել Ռուսաստանը: ԵՄ-ն, Ֆրանսան, Նահանգները եւս հետաքրքրուած են այս գործընթացով»:

Սահմանակից երկիրներու հետ յարաբերութիւններու խորացումը կամ կարգաւորումը կառավարութեան ղեկավարը շարունակեց:

Միացեալ Նահանգներու Դեսպանատունը Կ'արձագանքէ Պաքուին

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները, որպէս ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահ, կը շարունակէ հաւատարիմ մնալ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան տեւական եւ քաղաքական կարգաւորման՝ համոզուած ըլլալով, որ միայն հիմնախնդրի համապարփակ լուծումը կրնայ կարգաւորել Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի յարաբերութիւնները: «Արմէնփրէս»-ի հարցումին ի պատասխան այս մասին ըսած են Հայաստանի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպանու թեկնէն՝ արձագանքելով Ատրպէյճանի ԱԳՆ մամլոյ ծառայութեան վարչութեան պետ՝ Լեյլա Ապտուլաեւայի յայտարարութեան:

«Որպէս Մինսքի խումբի համանախագահ, մենք կը շարունակենք հաւատարիմ մնալ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան տեւական ու քաղաքական կարգաւորման: Այդ նպատակին հասնելու համար կոչ կ'ընենք Հայաստանին եւ Ատրպէյճանին հնարաւորինս շուտ վերադառնալ բովանդակային քննարկումներու՝ ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահներու

Հայաստանի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան՝ Լին Թրեյսի

հովանիի ներքոյ: Միայն համապարփակ լուծումը, որ կ'անդրադառնայ բոլոր չլուծուած խնդիրներուն, կրնայ կարգաւորել երկու երկիրներու միջեւ յարաբերութիւնները եւ թոյլ տալ տարածաշրջանի բնակիչներուն միասին

Առանց Սահմանները Բանալու՝ Հայ-Թրքական Յարաբերութիւններու Կարգաւորում Սկսիլ Հնարաւոր չէ. Կարօ Փայլան

Թուրքիոյ խորհրդարանի հայազգի պատգամաւոր՝ Կարօ Փայլան

Թուրքիոյ խորհրդարանի ժողովուրդներու դեմոկրատական կուսակցութեան հայազգի պատգամաւոր՝ Կարօ Փայլան, Factor.am-ին տուած հարցազրոյցի ժամանակ անդրադառնալով հայ-թրքական յարաբերութիւններու կարգաւորման հնարաւորութեան, ըսած է, որ Արցախեան երկրորդ պատերազմէն ետք ստեղծուած իրավիճակէն դուրս գալու 2 ճանապարհ կայ՝ վերսկսիլ պատերազմը կամ մտածել հաշտութեան մասին:

Փայլանի խօսքով՝ հայ-թրքական յարաբերութիւնները բնականապէս գլխաւոր նախապայցմանը սահմաններու բաց ըլլալն է. «Առանց սահմաններու բանալու՝ յարաբերութիւններու բնականացման գործընթաց սկսիլ հնարաւոր չէ»:

«Ուրախ եմ տեսնելով, որ երկու կողմերը կը մտածեն հաշտեցման գործընթաց սկսելու մասին: Պատերազմի հետեւանքով ստացուած վէրքերը վերացնելու համար կողմերը պէտք է մտածեն յարաբերութիւններու բնականացման մասին», - ըսած է Փայլան:

Անոր կարծիքով՝ Թուրքիոյ իշխանութիւնները իսկապէս կը ցանկան նման գործընթաց սկսիլ: Ըստ Փայլանի՝ պատճառը այն է, որ էրտողան կը ցանկայ փոխել միջազգային հանրութեան կարծիքը իր մասին: «Թուրքիան իր ոտքը դրած է քանի մը տարածաշրջան, ունի խնդիրներ Կիպրոսի, Սուրիոյ, Իրաքի, Լիպիոյ մէջ եւ այլն, իր նէօ-օսմանական երազանքները կը փորձէր իրականացնել, եւ հիմա ան ոչինչ ունի աշխարհին պատմելու՝ խաղաղութիւն հաստատելու,

ԼՈՒՐԵՐ

Տարածաշրջանային Նոր Հնարաւորութիւններ Ստեղծուած Են. Փաշինեան

Նիկոլ Փաշինեանի եւ վրացի պաշտօնակից Իրաքլի Ղարիպաշվի թիֆլիսի մէջ կայացած հանդիպման ընթացքին

«Տարածաշրջանային նոր հնարաւորութիւններ են ստեղծուել, որոնց կիրառումը, սակայն, դեռ փաստ չէ», այսօր Սեպտեմբեր 8-ին թիֆլիսի մէջ յայտարարեց վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան՝ վրացի պաշտօնակից Իրաքլի Ղարիպաշվիի հետ շուրջ երկու ժամ տեւած բանակցութիւններու ավարտին:

Աւելի վաղ Երեւանի մէջ Փաշինեան արդէն խօսած էր Հայաստան - Թուրքիա յարաբերութիւնները կարգաւորելու, հայ-թրքական երկաթուղազիծը ու ճանապարհները վերագործարկելու մասին:

«Ես վարչապետ Ղարիպաշվիի ներկայացրեցի Կառավարութեան ծրագրում ի յայտ եկած՝ տարածաշրջանային թեմաների եւ տարածաշրջանային լուծումների վերաբերեալ այն առաջարկութիւնները եւ պատկերացումները, որոնք մենք ունենք, որոնց մասին յայտարարել ենք: Կարծում եմ՝ այստեղ էլ նոր հնարաւորութիւններ կան, որոնց օգտագործումը, կիրառումը դեռեւս փաստ չէ, բայց մենք խօսում էինք այն մասին, որ, այնուամենայնիւ, պէտք է ջանքեր գործադրել այդ հնարաւորութիւններն օգտագործելու համար: Այո, մենք քննարկեցինք նաեւ տարանցման այն հնարաւորութիւնները, որ գոյութիւն ունեն: Ընդ որում, այստեղ խօսքը վերաբերում է ոչ թէ առանձին վերջրած Հայաստանի եւ առանձին վերջրած Վրաստանի տարանցման հնարաւորութիւններին: Մենք քննարկում էինք, թէ ինչ

կարող ենք անել, որպէսզի փոխադարձաբար միմեանց կարողութիւնը աւելի մեծանայ: Այդ առումով հիմա, տեղեակ էք, որ իրականացում են նախագծեր ու ժաբանութեան ոլորտում, փոխադրային հաղորդակցութեան ոլորտում նոյնպէս քննարկում ենք ծրագրեր, եւ յոյս ունեմ, որ հնարաւոր լուծումներին մեզ կը յաջողուի գտնել ամենարդիւնաւէտ տարբերակը», - նշած է Հայաստանի վարչապետը:

Վրաստանի վարչապետը իր հերթին ընդգծեց, որ առաջիկային Հայաստանի համար նոր հնարաւորութիւններ կրնան բացուիլ, Իրաքլի Ղարիպաշվիին եւս փակագիծեր չբացաւ. «Ղարաբաղեան պատերազմը մեր տարածաշրջանի համար վատ մարտահրաւէր էր, սակայն ծանօթանալով վարչապետ Փաշինեանի նոր տեսլականին՝ կը հաւատամ, որ այդ մարտահրաւէրը կը վերածուի նոր հնարաւորութեան, որ բարեկեցութիւն կը բերէ Հայաստանին եւ հայ ժողովուրդին»:

Ղարիպաշվիին շեշտեց, որ Վրաստանի համար շատ կարեւոր է Հայաստանի կայունութիւնը՝ կարեւորելով տարածաշրջանին մէջ խաղաղութեան հաստատումը: Քանի մը անգամ ընդգծեցաւ Վրաստանի տարանցիկ ներուժը օգտագործելու կարեւորութիւնը. Հայաստանը ԵԱՏՄ անդամ Ռուսաստանին կապող միակ ճանապարհը կ'անցնի Վրաստանի տարածքով:

Նիկոլ Փաշինեանը ընդունեց նաեւ Վրաստանի նախագահ Սալոմէ Զուրաբիշվիին:

Հայաստանի Պաշտպանութեան Նախարարը Հետեւած Է «Ձապատ-2021» Զօրավարժութեան

Սեպտեմբեր 13-ին Ռուսաստանի «Մուլինո» զօրավարժարանին ներս մեկնարկած է «Արեւմուտք-2021» («Ձապատ-2021») համատեղ ռազմավարական զօրավարժութեան հիմնական փուլը: Մարտական կրակով ընթացող գործողութիւններուն հետեւած է նաեւ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար՝ Արշակ Կարապետեանը:

«Արեւմուտք-2021» զօրավարժութեան հիմնական փուլին մէջ ներգրաւուած են Ռուսաստանի Արեւմտեան ռազմական շրջանի միաւորումներն ու զօրամասերը, ինչպէս նաեւ Հայաստանի, Պելաուսիոյ, Հնդկաստանի, Ղազախստանի, Խրիւզգիստանի եւ Մոնկոլիոյ զօրախումբերը: Հայաստանը զօրախումբերը մասնակցած է թանկային, մոթոհրաձգային եւ հրթիռահրետանային ստորաբաժանումներէն կազմուած գումարտակի կազմով:

«Ձապատ-2021»-ը մեկնարկած է Սեպտեմբեր 10-ին եւ կը տեւէ մէկ շաբաթ:

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարը Սեպտեմբեր 15-16-ին պիտի մասնակցի Տուշանպէի մէջ կայանալիք ՀԱՊԿ-ի կանոնադրային մարմիններու համատեղ, ինչպէս նաեւ Հաւաքական անվտանգութեան վեհաժողովի նիստերուն:

Ռուս Խաղաղապահները Արցախ Կը Մնան Հինգ Տարի, Հետագային Երկարաձգման Որոշում Կը Կայացուի. Սուրատով

«Ռուս խաղաղապահները Արցախ կը մնան հինգ տարի, ինչպէս նշուած է եռակողմ համաձայնագրութեան մէջ, ապա երկարաձգման որոշում կը կայացուի», ԹԱՍՍ-ի հաղորդմամբ, ըսած է զօրավար լեյտենանտ Ռուստամ Մուրատով, որ աւարտեց իր առաքելութիւնը, որպէս Արցախի խաղաղապահ զօրախումբի հրամանատար:

Ան իր աշխատանքը դրական գնահատած է՝ նշելով, որ Արցախի մէջ կեանքը կ'ընթանայ ամբողջ հունով:

«Միայն դրական կը գնահատեմ իմ աշխատանքը: Մեր աշխատանքին գնահատական կու տայ խաղաղ ժողովուրդը: Այսօր կեանքը Ղարաբաղի մէջ կ'ընթանայ ամբողջ հունով: Ի հարկէ կան շատ բարդ հարցեր, բայց կեանքը կը շարունակուի: Մարդիկ կը վերադառնան, շարք մը հարցեր կը լուծուին, կը կարծեմ ամէն ինչ լաւ կ'ըլլայ», - ըսած է Մուրատովը:

Մուրատով Արցախ էր 2020-ի Նոյեմբերէն: Արցախի մէջ խաղաղապահ զօրախումբի նախկին հրամանատարին կը փոխարինէ զօրավար-մայոր՝ Միխայիլ Քոսոբովը:

Հազարաւոր ռուս խաղաղապահներ Ղարաբաղի մէջ են Նոյեմբեր 10-ին ստորագրուած եռակողմ

Արցախի խաղաղապահ զօրախումբի նախկին հրամանատար Ռուստամ Սուրատով

յայտարարութեան համաձայն, ուր նշուած է, որ զօրակազմը պիտի տեղակայուի 5 տարի ժամկետով, որ եւս հինգ տարիով կրնայ երկարաձգուիլ, եթէ կողմերէն որեւէ մէկը ժամկետի աւարտին չպահանջէ, որ առաքելութիւնը դուրս բերուի Ղարաբաղէն:

Պաքուն բազմիցս յայտարարած է, թէ Ղարաբաղը Ատրպէյճանի տարածք է, իսկ ռուս խաղաղապահները այնտեղ տեղակայուած են ժամանակաւոր:

Միրզոյեան Հաւաստիացուցած Է՝ Հայկական Կողմը Կը Սատարէ Մինսքի Խումբի Համանախագահութեան Դիրքորոշումը

Արտաքին գործոց նախարար՝ Արարատ եւ Միրզոյեան ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի Ֆրանսայի համանախագահ՝ Ստեֆան Վիսքոնթիի

Արտաքին գործոց նախարար՝ Արարատ Միրզոյեան ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի Ֆրանսայի համանախագահ՝ Ստեֆան Վիսքոնթիի եւ Ֆրանսայի ԱԳՆ Եւրոպայի բաժանմունքի փոխ տնօրէն՝ Սիլվըն Կիլոկէի հետ քննարկած է զարաբաղեան հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման գործընթացին առնչուող շարք մը հարցեր:

Արարատ Միրզոյեան Ֆրանսայի համանախագահի ուշադրութիւնը հրաւիրած է 44-օրեայ պատերազմի հետեւանքով ստեղծուած մարդասիրական իրավիճակին: Ըստ նախարարութեան հաղորդման՝ Միրզոյեան շեշտած է Ատրպէյճան պահուող հայ ռազմագերիներու եւ քաղաքացիական անձերու շուտա-

փոյթ եւ անվերապահ վերադարձի անհրաժեշտութիւնը:

Անոնք ընդգծած են Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման գործընթացի վերսկսման անհրաժեշտութիւնը՝ ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահութեան հովանիի ներքոյ: Արարատ Միրզոյեան վերահաստատած է, որ հայկական կողմը կը սատարէ արցախեան երկրորդ պատերազմէն յետոյ Մինսքի խումբի համանախագահութեան համատեղ յայտարարութիւններով հնչեցուած դիրքորոշումը, մասնաւորապէս՝ յայտնի սկզբունքներու եւ տարբերու հիման վրայ հակամարտութեան տեւական եւ կայուն կարգաւորման անհրաժեշտութիւնը:

Գորիս-Կապան ճանապարհին Իրանական Բեռնատարներու Ստուգումներուն Պատճառով Լարուածութիւն Պաքուի Եւ Թեհրանի Միջեւ՝

Ատրպէյճանական ոստիկանութեան կողմէ իրանական բեռնատարներու ստուգումներ Որոտանի մօտ

Որոտանի մօտ Ատրպէյճանի վերահսկողութեան տակ գտնուող էջվազլի բնակավայրի հատուածը ատրպէյճանական ոստիկանութեան կողմէ իրանական համարանիշներով բեռնատարներու վարորդներու ու բեռներու ստուգումներու շուրջ Պաքուն եւ Թեհրանը բարձր մակարդակի քննարկումներ կը վարեն: Երկու երկիրներու միջեւ լարուածութեան պատճառ դարձած հարցը նախօրէին քննարկած են Ատրպէյճանի նախագահի աշխատակազմի ղեկավարն ու այդ երկրի մօտ իրանի դեսպանը:

Ինչպէս կը յայտնէ պաշտօնական Պաքուն, իրանցի դեսպան՝ Սեյեթ Ապաս Մուսաուին Հիքմէթ շահիւնի հետ հանդիպման ընթացքին արդիւնաւէտ քննարկումներ ունեցած է «երկկողմանի օրակարգի հարցերու շուրջ եւ քննարկած զանոնք յաղթահարման ուղիները»: Հաճիւնը այդ մասին իր թուիթըրեան գրառման մէջ, սակայն, չէ յստակացուցած, թէ յստակապէս որոնք են այդ հարցերը եւ անոնց լուծման ճանապարհները:

Իրանցի դիւանագէտը իր հերթին ակնարկած է երկկողմանի յարաբերութիւններուն մէջ առկայ լարուածութեան մասին՝ նոյնպէս նախընտրելով փակագիծեր չբանալ:

«Քննարկուած են ընդհանուր մտահոգութիւն շարունակող հարցերը», - թուիթըրով տեղեկացուցած է Սեյեթ Ապաս Մուսաուին, որ վերջերս հրաւիրուած էր Ատրպէյճանի ԱԳՆ՝ լսելու Պաքուի բողոքը դէպի Լեռնային Ղարաբաղ իրանական բեռնատարներու բեռնափոխադրումներու առնչութեամբ:

Պաշտօնական Երեւանն ու Պաքուն հաստատած են, որ Գորիս-Կապան միջպետական ճանապարհի մէկ հատուածին մէջ Ատրպէյճանի ոստիկանութիւնը ստուգումներ կը կատարէ: Հայկական կողմը տեղեկացուցած է, որ «Ատրպէյճանի ոստիկանութիւնն ստուգում է իրանական պետական համարանիշներով բեռնատարների վարորդների ու բեռի փաստաթղթերը»:

Ատրպէյճանական կողմը կը պնդէ, թէ իր հարկային օրէնսգրքով՝ երկիր մուտք գործող ու

ղուրս ելլող փոխադրային միջոցները հարկ պէտք է վճարեն, մասնաւորապէս՝ ճանապարհային եւ Ատրպէյճանի տարածքով միջազգային փոխադրումներ կատարելու համար:

44-օրեայ պատերազմի հետեւանքով Գորիս-Կապան միջպետական ճանապարհի 21-քիլոմէթրանոց հատուածի որոշ հատուածներ, ըստ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան, վիճարկելի են, եւ այդ էր պատճառը, որ տարածքին մէջ անցեալ տարեկան ռուս սահմանապահներ տեղակայուած են:

Ալիեւի վարչակազմը նաեւ ռուսական կողմին դիմած է՝ Ղարաբաղ «փոխադրումներու անօրինական անցումը» կանխելու համար: Մոսկուան առայժմ չէ արձագանքած:

«Պաքուն մտադիր չէ աչք փակել այդ հարցին վրայ», - «Թուրան» գործակալութեան հետ զրոյցի ժամանակ յայտարարած է Ատրպէյճանի Միլի մեծլիսի պաշտպանութեան, անվտանգութեան եւ քորուփցիայի դէմ պայքարի հարցերով յանձնաժողովի անդամ՝ Այտին Միրզազատէն՝ շեշտելով. - «Մենք կը սպասենք Ռուսաստանի յստակ քայլերուն: Միեւնոյն ժամանակ աշխատանք կը տարուի իրանական կողմին հետ»:

«Աթլաս» հետազոտութիւններու կեդրոնի ղեկավար՝ էլիան Շահինօղլուի տուեալներով, այդ ուղեւորները, իրանը ոչ միայն չէ դադրեցուցած բեռնափոխադրումները, այլ նաեւ աւելցուցած է զանոնք: Փորձագէտի խօսքով՝ Պաքուն որպէս պատասխան քայլ պէտք է իջեցնէ Թեհրանի հետ յարաբերութիւններու մակարդակը, ինչպէս նաեւ պատժամիջոցներ սահմանէ բեռնափոխադրումներ կատարող ընկերութիւններու նկատմամբ:

«Երրորդ քայլը իրագործուած է երէկ: Գորիս-Կապան ճանապարհի ատրպէյճանական հատուածին մէջ ուժեղացած է վերահսկողութիւնը եւ կը ստուգուին իրանի բեռնատարները», - «Թուրան» գործակալութեան հետ զրոյցին մեկնաբանած է Ատրպէյճանցի փորձագէտը:

Իվան Քորչոքը Կարելորած է ԼՂ Յակամարտութեան Կարգաւորումը ԵԱՀԿ Մինսքի Խումբի Յամանախազահութեան Ծիրէն Ներս

«Չնայած համավարակի ու պատերազմի հետեւանքներուն, Հայաստանը բռնած է զարգացման ուղին», յայտարարած է պաշտօնական այցով Հայաստան գտնուող Սլովաքիոյ Արտաքին գործոց նախարար՝ Իվան Քորչոքը՝ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ հանդիպման ընթացքին:

Վարչապետի աշխատակազմը տեղեկացուցած է, որ Իվան Քորչոքը կարելորած է Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան համապարփակ կարգաւորումը ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախազահութեան ծիրէն ներս՝ ընդգծելով, որ Սլովաքիան կը գնահատէ տարածաշրջանի կայունութեան ու խաղաղութեան հաստատման միտումը Հայաստանի ջանքերը: Իվան Քորչոքը անհրաժեշտ համարած է տարածաշրջանին մէջ վստահութեան ամրապնդման ուղղուած քայլերու իրագործումը եւ իր երկրի աջակցութիւնը յայտնած ԵԱՀԿ Մինսքի համանախազահութեան ջանքերուն:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան անդրադարձած է 44-օրեայ պատերազմի հետեւանքով ստեղծուած իրավիճակին, Ատրպէյճանի կողմէ հայ ռազմագերիներու վերադարձի պայմանաւորուածութիւնը չկատարելուն, ինչպէս նաեւ Հայաստանի ինքնիշխան տարածք ատրպէյճանական զինուժի ներխուժումներուն:

Վարչապետը ընդգծած է ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախազահութեան ծիրէն ներս բանակցային գործընթացի վերականգնման անհրաժեշտութիւնը:

Նիկոլ Փաշինեան անդրադարձած է նաեւ ՀՀ-ԵՄ համագործակցութեան եւ շեշտած Հայաստանի

Սլովաքիոյ Արտաքին գործոց նախարար՝ Իվան Քորչոք

մէջ ժողովրդավարութեան զարգացման ու ամրապնդման բարեփոխումներուն ցուցաբերող օժանդակութեան կարելորութիւնը:

Սլովաքիոյ ԱԳ նախարարը նշած է Հայաստանի հետ բազմակողմանի համագործակցութեան զարգացման հարցով իր երկրի կառավարութեան շահագրգռուածութիւնը, մասնաւորապէս, Իվան Քորչոքը կարելորած է տնտեսութեան, ներառեալ՝ ձեռնարկատիրութիւններու կապերու, առեւտրատնտեսական յարաբերութիւններու, տեղեկատուական արհեստագիտութիւններու ոլորտներու մէջ համագործակցութեան մեծ կարելորութիւնը, նաեւ փոխանցած Սլովաքիոյ ղեկավարութեան բարեկամական ուղերձները հայ ժողովուրդին ու Հայաստանի վարչապետին: Պարոն Քորչոք յայտնած է, որ տպաւորուած է Հայաստանի խորհրդարանական արտահերթ ընտրութիւններու արդիւնքներով:

Եղած են ու Պիտի Մնամ Յայաստանի Լաւագոյն Բարեկամներէն. Լաքոք

ՀՀ նախագահ՝ Արմէն Սարգսեան եւ Ֆրանսայի դեսպան ժոնաթան Լաքոք

«Եղած են ու պիտի մնամ Հայաստանի լաւագոյն բարեկամներէն», նախագահ՝ Արմէն Սարգսեանի հետ հանդիպումին ըսած է Ֆրանսայի դեսպանը:

Ժոնաթան Լաքոքը, որ աւարտած է իր առաքելութիւնը Հայաստանի մօտ, շեշտած է, որ պիտի շարունակէ իր ներդրումը ունենալ հայ-ֆրանսական յարաբերութիւններու խորացման մէջ:

Բարձր գնահատելով դեսպանի դիւանագիտական ծառայութիւնը

Հայաստանի մօտ՝ Արմէն Սարգսեան շնորհակալութիւն յայտնած է հայ-ֆրանսական աւանդական բարեկամական յարաբերութիւններու խորացման ուղղուած անոր անձնական ջանքերուն համար ու երախտագիտական նամակ փոխանցած:

Աւելի վաղ Ժոնաթան Լաքոքը հրաժեշտի հանդիպում ունեցած էր նաեւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին հետ:

Հայաստանի մօտ ֆրանսայի նոր դեսպանը Անն Լոյոնն է:

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍԱԳՅԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

Արարական Լիկան Կը Դատապարտէ Թուրքիան

Անցեալ Ուրբաթ Արաբական Լիկայի ժողովի ընթացքին արաբական երկիրներու արտաքին գործոց նախարարները դատապարտած են Թուրքիոյ կողմէ կատարուող միջամտութիւնները զանազան երկիրներու մէջ: Անոնց յայտարարութիւն մը կատարելով կոչ ուղղած են Թուրքիոյ դադարեցնելու Հիւսիսային Աֆրիկէի եւ Միջին Արեւելքի մէջ սադրանքները:

Անոնք դատապարտած են նաեւ Իրաքի, Սուրիոյ եւ Լիպիայի մէջ Անգարայի վերջին ռազմական միջամտութիւնները:

Չամտութիւնները եւ կը նկատուի սպառնալիք շրջանի անվտանգութեան: Արաբական Լիկան անդրադառնալով Թուրքիոյ յարձակումները սուրիական տարածքին մէջ, զայն նկատած է ակնյայտօրէն խախտում ՄԱԿ-ի սկզբունքներուն եւ Ապահովութեան խորհուրդի կողմէ որդգերուած բանաձեւերուն:

Այս բոլորին իբրեւ պատասխան Անգարան ըսած է որ ամբողջովին կը մերժէ Թուրքիոյ դէմ որդգերուած «Անհիմն Բանաձեւերը»:

Երկու թուրք Զինուոր Սպանուած Սուրիոյ Զիւսիսարեւմտեան Իտլիպ Գաւառին մէջ

Թուրքիոյ Պաշտպանութեան նախարարութիւնը յայտարարեց, որ Սուրիոյ հիւսիսարեւմտեան Իտլիպ գաւառին մէջ տեղի ունեցած զինեալ բախումի հետեւանքով մահացած է առնուազն երկու թուրք զինուոր եւ երեք ուրիշներ վիրաւորուած են:

Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարար խոստովանելով Աքար ցաւակցեցաւ մահացած զինուորներու հարազատներուն, հաստատելով սուրիական հողերուն վրայ տեղի ունեցած միջադէպը:

Նշենք, որ Իտլիպի մէջ ռուս-թրքական միջնորդութեամբ զինադադար յայտարարուած էր 2017-ին, իսկ ռուսներն ու թուրքերը ստանձնած են համաձայնութեան գործադրութեան վերահսկումը: Այսուհանդերձ, յաճակ բախումներ տեղի կ'ունենան սուրիական բանակին եւ զինեալ կազմակերպութիւններուն միջեւ, նաեւ թուրք զինուորներուն եւ քրտական կազմակերպութիւններուն միջեւ:

Յոյսի Նշոյլ Լիբանանի Զամար

Շարունակուած էջ 1-էն

հաստատուելու մտադրութիւն ունեցողներու թիւը եւս քիչ չէ, սակայն Գայրեմիքը, իր ներկայ դժուարին պայմաններուն մէջ, ի վիճակի չէ զանգուածային ներգաղթ կազմակերպելու ժամանողներուն ապահովել բնակավայրով ու աշխատանքով:

Նոր կառավարութեան կազմութեամբ երկիրը իր կաթուածահար վիճակէն դուրս բերելու գծով կ'առնուի առաջին քայլը, որուն պէտք է յաջողորէն տասնեակ այլ քայլեր, որոնք սակայն կրնան ամեն րոպէի հանդիպիլ նորանոր

խոչընդոտներու՝ դանդաղեցնելով ակնկալուող տնտեսական ու քաղաքական բարեփոխումները: Սակայն, Լիբանանը իր պատմութեան ընթացքին կարողացած է յաղթահարել բազմաթիւ դժուարութիւններ ու ծանր պայմաններէն դուրս գալով կարողացած վերագտնել ինքզինքը:

Նոր կառավարութեան կազմութեամբ յոյսի նշոյլ մը կ'երեւայ Լիբանանի երկնակամարին վրայ: Կը յուսանք որ Բազմաշարժար Լիբանան ու լիբանանահայութիւնը կը վերագտնեն իրենց նախկին օրերը:

«ՄԱՍԻՍ»

Միացեալ Նահանգներու Դեսպանատուն

Շարունակուած էջ 1-էն

ապրել խաղաղ պայմաններու մէջ», «Արմէնփրէս»-ին հաղորդած են Միացեալ Նահանգներու դեսպանութեան:

Ատրպէյճանի Արտաքին գործոց նախարարութեան խօսնակ Լէյլա Ապտուլաեւան, թրքական «Yeni Safak»-ի հաղորդմամբ, մեկնաբանած էր Հայաստանի մօտ Միացեալ Նահանգներու արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Լին Թրէյսիի՝ Սեպտեմբեր 11-ին լրագրողներուն տուած այն մեկնաբանութիւնը, որ Միացեալ Նահանգները լուծուած չի համարել Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը:

«30 տարուայ պատերազմի եւ լարուածութեան իրավիճակը չի կրնար հանգուցալուծուիլ մէկ գիշերուայ ընթացքին: Այդուհանդերձ, մենք կը հասկնանք, որ կան որոշ հիմնախնդիրներ, որոնք պէտք

է լուծուին, եւ անոնցմէ մէկը, ինչպէս նախապէս ըսած ենք, այն է, որ մենք Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը որոշուած չենք համարել եւ հետեւաբար կը շարունակենք պահել այդ հարցը Միասնական խոսքի օրակարգի վրայ», . լրագրողներուն հետ զրոյցին ըսած էր Միացեալ Նահանգներու դեսպանը:

Մեկնաբանելով այս խօսքերը՝ Ապտուլաեւան «Trend» լրատուական գործակալութեան ըսած է, թէ ԱՄՆ-ի դեսպանի այդ յայտարարութիւնը «անընդունելի է»:

«Այդ տարածքները Ատրպէյճանի անքակտելի մասն են, եւ որեւէ կարգավիճակի մասին հարց չի կրնար ըլլալ», . յայտարարած է Ատրպէյճանի ԱԳՆ խօսնակը՝ աւելցնելով, թէ ամերիկեան կողմի նմանատիպ յայտարարութիւնները «կը խաթարեն» ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի հետագայ գործունէութեան սպազան:

Առանց Սահմաններ Բանալու

Շարունակուած էջ 1-էն

ինչ որ տարածաշրջանային ծրագրներ գործադրելու մասին: Էրտողանը Հարաւային Կովկասը կը դիտարկէ որպէս պատմութիւն՝ աշխարհին ներկայացնելու համար, որ Թուրքիան կ'աշխատի խաղաղութիւն հաստատելու ուղղութեամբ», - կարծիք յայտնած է Փայլան:

Ան մատնանշած է, որ Թուրքիոյ նախագահը յաճախ կը խօսի նախագիծերու մասին, ուր ներգրուած է 6 տարածաշրջանային երկիրներ՝ Ռուսաստան, Թուրքիա, Ատրպէյճան, Իրան, Վրաստան, որոնց պիտի միանայ նաեւ Հայաստանը՝ ունենալով որոշ տնտեսական օգուտներ: «Էրտողանը հիմա կը ցանկայ Արեւմուտքին՝ Եւրոպային եւ ԱՄՆ-ին հաւատարմութիւն հաստատելու ուղղութեամբ եւ կը մտածէ յայտարարելու մէջ երկիրներու հաշտեցման մասին», - ըսած է ան:

Այն դիտարկման, թէ Հայաստան շատերը մտահոգութիւններ ունին Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւններու հնարաւոր բնականացման հետ կապուած, քանի որ չեն վստահիր այդ պետութեան՝ Փայլան արձագանքած է, որ այդ բնական է, քանի որ հայերը շարք մը պատճառներ ունին:

«Թուրքիան նշանակալի դեր խաղցաւ նաեւ նախորդ տարուայ պատերազմին մէջ՝ օգնելով Ատրպէյճանին: Բայց Էրտողան աւիթէն օգտուող եւ գործնական նախագահ է. անցեալ տարի ներգրուածեցաւ պատերազմին մէջ՝ ազգայնականներուն հաճոյանալու եւ Ատրպէյճանի համար որոշ առաւելութիւններ ստեղծելու համար: Բայց

ան տեսաւ նաեւ, որ պատերազմով չկարողացաւ լծակներ ստանալ: Ռուսաստանը կարողացաւ ստանալ լծակներ, իսկ Թուրքիան՝ ոչ», - ըսած է Փայլան: Իսկ հաշտեցման «խաղով» Ռէճէպ Թայէպ Էրտողան, ըստ կարօ Փայլանին, երկու հարց կը լուծէ. առաջինը՝ տնտեսականն է, առեւտուր Հայաստանի հետ, երկրորդը՝ վերագործարկում եւ այլն, իսկ երկրորդը՝ աշխարհին ներկայացնել պատմութիւն, որ ինքը դեռ կողմ է խաղաղութեան:

Մէկ այլ դիտարկման թէ արդեօք հիմա աշխարհին կը յուզէ հայ-թրքական յարաբերութիւններու բնականացման գործընթացը, ինչպէս 13 տարի առաջ էր՝ կարօ Փայլան նկատել տուած է, որ ժամանակին աշխարհը այստեղով նաւթի, բնական կազի տարանցմամբ հետաքրքրուած էր, իսկ հիմա նման նախագիծերը արդէն Վրաստանով կ'իրագործուին:

«Փողի բացակայութիւնը արդէն կը թուլացնէ հետաքրքրութիւնը հայ-թրքական յարաբերութիւններու բնականացման հանդէպ: Գուցէ, ամէն պարագային, ինչ որ հետաքրքրութիւն ըլլայ, բայց արեւմտեան երկիրները յաճախ աչք կը փակեն այն ամէնուն վրայ, ինչ տեղի կ'ունենայ Արեւելքի երկիրներուն մէջ: Ատիկա ցոյց տուաւ նաեւ նախորդ տարուայ պատերազմը: Մենք պէտք է անկէ դասեր քաղենք եւ մենք մեր խնդիրները լուծենք մեր տարածաշրջանին մէջ: Եթէ չես կրնար լուծել խնդիրները, ուրեմն պէտք է ուժեղ ըլլաս, իսկ եթէ բաւարար ուժեղ չես, պէտք է ձգտիս խաղաղութեան», - եզրափակած է Փայլան:

Հայաստան Պատրաստ Է

Շարունակուած էջ 1-էն

թեան արտաքին քաղաքականութեան կարեւոր ուղղութիւններէն պիտի ըլլայ, այսօրուայ նիստին շեշտեց վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան:

Նշելով, որ վարչապետ վերանշանակուելէն յետոյ եղած է Իրան, այսօր ալ կը մեկնի Վրաստան՝ Փաշինեան ընդգծեց, որ երկու պարագային ալ օրակարգին վրայ տարածաշրջանային հաղորդակցութիւններու բացումն է, այս համաթեքսթով կարեւորելով «Հիւսիս-հարաւ» նախագիծը, որ Իրանի հետ Հայաստանի սահմանը կը կապէ Վրաստանի սահմանին հետ:

«Մեզ համար չափազանց կարեւոր է նաեւ երկաթուղային կապի հաստատումը Ռուսաստանի եւ Իրանի հետ: Այս խնդիրը լուծելու համար Հայաստան-Ռուսաստան-Ատրպէյճան եռակողմ ձեւաչափով

քննարկում ենք հաղորդակցութիւնների վերաբացման հարցը: Այստեղ մենք վճռական ենք եւ յստակ ջանքեր կը գործադրենք արդիւնքների հասնելու համար՝ գիտակցելով ի հարկէ, որ Ատրպէյճանն էլ իր հերթին ակնկալում է հաղորդակցութիւն ստանալ իր արեւմտեան շրջանների եւ Նախիջեւանի միջեւ», - ըսաւ Փաշինեան:

Գործադիրի ղեկավարը վերահաստատեց, որ Հայաստանը տրամադրուած է վերականգնել խաղաղ գործընթացը Ատրպէյճանի հետ ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահութեան ծիրէն ներս:

Կարեւորելով Ատրպէյճանի հետ սահմանագծում եւ սահմանագատում կատարելու օրակարգը՝ Փաշինեան նաեւ յոյս յայտնեց, որ օր առաջ աւարտին հասցնել գերիններու, պատանդներու եւ այլ պահուող անձերու Հայաստան վերադարձնելու գործընթացը:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈԳԻ ԸԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ԸԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

Massis Weekly

Volume 41, No. 34

Saturday, SEPTEMBER 18, 2021

Ambassador Lynne Tracy: US Does Not Consider That Status of Karabakh Has Be Resolved

YEREVAN -- The US is doing everything to bring the parties together under the auspices of the OSCE Minsk Group, US Ambassador to Armenia Lynne Tracy told reporters in Yerevan Saturday.

She noted that the fundamental issues of peace and security require negotiation and diplomacy.

“Secretary Blinken has made our commitment to this process very clear on several occasions,” Amb. Tracy emphasized.

“It’s obviously a very tough environment, 30 years of war and tensions are not going to be resolved overnight, but we understand that there are some fundamental issues that have to be addressed, and one of them is that we do not consider the status of Karabakh resolved,” the Ambassador added.

She noted that the US will continue to keep that on the agenda of the Minsk Group.

Asked about the perspectives of dialogue, Amb. Tracy noted: “I don’t want to speak for the parties. The Government of Armenia has made clear that the issue of prisoners held by Azerbaijan is to be resolved before it’s possible to talk about wider issues.”

Continued on page 3

Azerbaijani Border Guards Charging Transport Duties on Iranian Trucks Passing Through Goris-Kapan Interstate Road

YEREVAN -- Armenian National Security Service has reported that Azerbaijani border guards are searching and charging transport duties on Iranian trucks passing through sections of Armenia’s Goris-Kapan road that are controlled by Azerbaijan. Azerbaijani authorities have said that the checks and fees are part of established protocol.

The Goris-Kapan road is the primary traffic artery in southern Armenia. The Soviet-era road skirts and occasionally crosses the border between Armenia and Azerbaijan. Since the end of the Second Nagorno-Karabakh War, a roughly 20-kilometre section of the road has been under Azerbaijani control.

According to Civilnet Iranian drivers were told that they had to pay \$130 to be allowed to drive through the road. Additionally, Azerbaijani troops

reportedly erected banners on both sides of the road that read: ‘You are entering the territory of Azerbaijan’.

Azerbaijan’s State Customs Committee stated on Monday that the Iranian cars passing through the Goris-Kapan highway are subject to a ‘state duty for the issuance of a permit regulating international road transport in the territory of the Republic of Azerbaijan’.

Armenia’s National Security Service has since announced that they are currently in discussion with Russian border officials, who are stationed on that same stretch of road, to address the issue.

In recent months, Azerbaijani authorities have expressed consternation with Iranian cargo vehicles entering the sections of Nagorno-Karabakh overseen by Russian peacekeepers. In August, Azerbaijan sent an official ‘diplomatic note’ to Iran over the issue.

Armenian, Georgian Prime Ministers Discuss Economic Relations and Regional Stability in the South Caucasus

TBILISI — Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan and Georgian Prime Minister Irakli Garibashvili discussed ways to boost relations between the two neighboring countries, during Pashinyan’s official visit to Tbilisi on Wednesday

Pashinyan praised Georgia for its balanced position on the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict, which he said should be based on the principles proposed by the co-chairs of the OSCE Minsk Group. Pashinyan said also that Azerbaijan’s destructive policy and the anti-Armenian rhetoric pose a threat to regional stability and security.

Georgia’s Prime Minister stressed the importance of political stability in Armenia and praised Pashinyan’s vi-

sion for restoring peace and strengthening stability in the South Caucasus after last year’s war in Nagorno-Karabakh.

“The Karabakh war was a tough challenge for our region,” he told a joint news briefing. “But after familiarizing myself with Prime Minister Pashinyan’s new vision I believe this challenge will turn into a new opportunity that will bring prosperity to Armenia and the Armenian people.”

“I also want to make clear that political and economic stability in Armenia is very important for us. It is directly connected with stability in our country and the region as a whole,” he said.

Continued on page 3

House Members Introduce Amendments to Exclude U.S. Military Aid to Azerbaijan in 2022 NDAA

WASHINGTON, DC – Three senior members of the U.S. House of Representatives have introduced amendments to the fiscal year 2022 National Defense Authorization Act – NDAA (H.R.4350) excluding U.S. military aid to Azerbaijan.

Amendment #52 to H.R. 4350, sponsored by Rep. Brad Sherman (D-CA), stipulates that “no Federal funds may be obligated or expended to provide any United States military or security assistance or cooperation to the defense or security forces of the Government of Azerbaijan.”

Amendment #90 to H.R. 4350, sponsored by Rep. Jackie Speier (D-CA), stipulates that “None of the amounts authorized to be appropriated by this Act or otherwise made available to the Department of Defense may be made available to provide any United States military or security assistance or cooperation to the defense or security forces of the Government of

Azerbaijan.”

Amendment #122 to H.R. 4350, sponsored by Rep. Frank Pallone, Jr. (D-NJ), stipulates that “None of the funds authorized to be appropriated by this Act or otherwise made available for the Department of Defense for fiscal year 2022 to carry out the authority of section 333 of title 10, United States Code, be made available for assistance for Azerbaijan.”

Amendment #123 to H.R. 4350, sponsored by Rep. Frank Pallone, Jr. (D-NJ), “requires a report from the Secretary of Defense, in collaboration with the Secretary of State, addressing allegations that some units of foreign countries that have participated in security cooperation programs under section 333 of title 10, U.S.C. may have also committed gross violations of internationally recognized human rights before or while receiving U.S.

Continued on page 3

Armenian Cabinet Members Take Oaths of Office at Presidential Residence

YEREVAN -- The swearing-in ceremony of Cabinet members of the new Armenian government took place on Friday at the residence of the President of the Republic of Armenia, in the presence of the President Armen Sarkissian.

Prime Minister Nikol Pashinyan was the first to swear in, next the Cabinet members swore in, reading the following text, "For the sake of achieving national goals, strengthening the homeland, I swear to fulfill my

obligations to the people in good faith, to observe the Constitution of the Republic of Armenia, the laws, to contribute to the protection of the sovereignty and interests of the Republic of Armenia, to remain faithful to the high title of member of the Cabinet".

At the end of the ceremony, President Armen Sarkissian congratulated the Prime Minister and the Cabinet members, wishing them productive work for the benefit of the state and the people.

Ambassador Lilit Makunts Holds Virtual Meetings with Congresswoman Jackie Speier and Congressman Frank Pallone

WASHINGTON, DC -- On September 10th Lilit Makunts, Ambassador of the Republic of Armenia to the United States of America, held a virtual meeting with Co-Chair of Congressional Caucus on Armenian Issues, Congresswoman Jackie Speier (D – California).

Ambassador Makunts briefed the situation around Artsakh and stressed the urgency of addressing priority humanitarian issues followed by the 44-day war.

In this regard, Ambassador Makunts emphasized the need for unconditional repatriation of Armenian prisoners of war and captured civilians held in Azerbaijan.

Interlocutors emphasized the importance of resuming the process of peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict under the auspices of the OSCE Minsk Group Co-Chairmanship.

Earlier, on September 8th Lilit Makunts held a virtual meeting with Co-Chair of Congressional Caucus on Armenian Issues, Congressman Frank Pallone (D – New Jersey).

Ambassador Makunts expressed her gratitude to Congressman Pallone for constant support and tireless efforts on bringing Armenian issues to the attention of Congress.

Ambassador Makunts briefed in detail about the situation around Artsakh and the massive humanitarian crises that followed the 44-day war. In that regard Ambassador underlined the need for the immediate repatriation of the prisoners of war, captured civilians held in Azerbaijan.

Interlocutors stressed the importance to resume the process of peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict under the auspices of the OSCE Minsk Group Co-Chairmanship.

On August 18 Ambassador Makunts met John Allelo and congratulated him on the occasion of assuming the responsibilities of USAID Mission Director to Armenia after the swearing-in ceremony.

In course of the meeting the sides touched upon the tangible results of the long and productive cooperation between the Government of the RA and USAID.

Armenian Troops Participate in Joint Russian-Belarusian Military Exercises

MOSCOW — Armenian soldiers participated on Thursday in the opening ceremony of vast joint military exercises conducted by Russia and Belarus.

The main part of the weeklong "Zapad-2021" ("West-2021") exercises will start on Friday at more than a dozen training grounds in the two states. According to the Russian Defense Ministry, they will involve up to 200,000 military personnel, apparently making them the biggest war games in Europe in decades.

The bulk of the participating troops are from Russia and Belarus. The others were sent by three other members of the Russian-led Collective Security Treaty Organization — Armenia, Kazakhstan and Kyrgyzstan — as well as India and Mongolia.

Armenia's Defense Ministry an-

nounced that around 80 Armenian soldiers marched during the opening ceremony held at the Russian military's Mulino training center about 360 kilometers east of Moscow.

The ministry said late last week that its troops will take part in the drills in line with a Russian-Armenian plan of joint military activities in 2021. It did not specify their number.

The Zapad-2021 drills are based on a scenario where Russia and Belarus are under attack. Russian Deputy Defense Minister Nikolai Pankov said at the opening ceremony that the exercises will enable to develop universal approaches for readiness of troops, strengthen partnership and form new joint traditions of combat brotherhood. He emphasized that West-2021 drills are solely defensive in nature.

Mikhail Kosobokov Appointed New Commander of Russian Peacekeepers in Artsakh

YEREVAN — Armenia's Defense Minister Arshak Karapetyan received on Thursday the newly appointed commander of the Russian peacekeeping forces in Artsakh (Nagorno-Karabakh) Major General Mikhail Kosobokov, and the commander of the 102nd Russian military base in Armenia, Colonel Dmitry Ovcharov, the Armenian Defense Ministry reported.

The meeting was also attended by the Military Attaché of the Russian Embassy in Armenia, Colonel Igor Shcherbakov.

Kosobokov has replaced Rustam Muradov, who was appointed commander of the Russian peacekeeping force immediately after last autumn's war in Artsakh.

The Armenian Defense Minister congratulated Major-General Mikhail Kosobokov on assuming the post and wished him success in his peacekeeping mission.

Arshak Karapetyan congratulated also Colonel Dmitry Ovcharov on his appointment to the post of Commander of the 102nd Military Base in Russia and stressed the role and significance of the Russian unit stationed in Armenia.

Karapetyan highly appreciate the efforts of the Russian Federation aimed at stabilizing the military-political situation in the region, as well as the process and effectiveness of the Russian peacekeeping mission in Artsakh. During the meeting, opinions were exchanged on the problems of regional security.

The Antonym of Genocide

BY K. M. GREG SARKISSIAN

August 23, 2021: In 2015, I was in New York for the Aurora Prize for Awakening Humanity event during which Noubar Afeyan, one of the co-founders of the Prize, asked me if I knew what “the antonym of genocide” was. I was totally puzzled. I didn’t have an answer to his question.

Until that moment, I had never considered the “antonym of genocide” as a possible expression. I had lived with the trauma of genocide as a descendant of two Genocide survivors, and thought that, over the years, I had studied the Genocide in depth. As one of the founders of the Zoryan Institute in 1982, a non-profit organization that serves the cause of scholarship and public awareness relating to issues of universal human rights, genocide and diaspora-homeland relations, I felt I should have known how to articulate the antonym of genocide by now.

Moreover, I thought I had been cured from the guilt of having a grandmother, aunts, and uncles who had survived, when others did not. I had also stopped being disdainful towards the Turkish people, dishonoring all Turks, and not distinguishing those Ottoman Turks who planned the extermination of the Armenians from those who helped survivors. I had learned, as a teenager, from my grandmother, that she, a pregnant woman in 1915, her sister and her children, my mother, my two aunts and uncle, all in their teens, were saved and looked after for over 7 months, by an incredible human being, a Muslim and a true believer, a Turk.

Despite what I had learned from the Zoryan Institute’s renowned genocide specialists, Academic Board of Directors, and Faculty Members, such as Roger Smith, Vahakn Dadrian, Yair

Auron, Stepan Astourian, Joyce Apstel, William Schabas and Ugur Umüt Ungeor, just to name a few, I still could not respond to Noubar Afeyan’s question.

Noubar then calmly explained, with scientific precision, what the antonym of Genocide is:

“Look” he said, “we cannot bring back the 1.5 million who died, but, we can bring back our excellence in culture, education, music, and various professions such as medicine, law, architecture, including science and our trading ability globally...”. “That is how Armenians were recognized before the Genocide”, he added, “By simply acquiring back those credentials of excellence, internationally, we will be able reverse the Armenian Genocide. That is the antonym of genocide” he added.

He then went on to give me several examples as to how that reversal is possible. Noubar’s greatest example of reversing genocide is his own achievement to excellence, as a human being, an entrepreneur, inventor, and a philanthropist who co-founded the biotechnology company Moderna. He has helped improve the lives of millions of people around the globe during the COVID-19 pandemic with the Moderna vaccine. He is also a co-founder of humanitarian projects such as the Aurora Prize for Awakening Humanity, Armenia 20/20 and most recently, The Future Armenian.

Regretfully, now, post the 44-day Artsakh war, the reversal of genocide has become even more challenging and urgent. We need the collective efforts of Armenians worldwide and the state apparatus itself to achieve it. Armenia has lost much of its sovereignty and leverage. It has yet to define its game plan to become a player at the regional negotiation table. Therefore, I think it would be wise for Armenia’s elected government to develop a common national strategy and policy in line with the interest and the security of its citizens. This national policy must be developed through collective efforts with the intention to build a long-term vision. Once adopted, continuous tweaking of the national policy can be done by successive governments to adjust to evolving internal and external forces impacting economic sustainability and security of the people.

Reflecting on the above, it is my belief that the national policy should cover a matrix of five silos describing

the key elements of needs and success.

1) Culture and Identity: With the objective to unify the entire nation worldwide, in history and purpose.

2) Geopolitical Awareness: It is important to have a firm understanding of its geopolitical reality and the various risks and opportunities associated with the power relationships of the key players in the region. For example, one may ask why Turkey entered the Second Artsakh War and brought Syrian mercenaries to the region. You could also ask why Pakistan supported Azerbaijan. Or, why Israel supplied Azerbaijan with the latest military technology of warfare.

3) Education: Revamping the education system focused on STEAM (science, technology, engineering, arts and math) education at all levels from kindergarten to university, to emphasize technological literacy, critical thinking and problem-solving capabilities and an entrepreneurial mindset. The quality of the country’s human capital is critical in achieving excellence and competitiveness on the global level.

4) Gender Equity and Equal Opportunity: Provide equal opportunity for both genders to be active participants of society, with equal access to the latest skills and knowledge needed, to succeed in school and develop a competitive edge in this interdependent global economy. The full participation of all citizens will help improve the nation’s productivity, economic sustainability, and security.

5) Military: It is important to revamp the military preparedness of the nation, and to swiftly modernize the army with the state-of-the-art science and technology to meet the demands of modern autonomous warfare. Extending the conscription to all abled citizens, both male and female, will also help augment numbers of

military personnel serving the country.

To meet these goals and objectives, it is my belief that the State should introduce programs to inform and shift people’s attitudes in accepting the authority of a freely elected government, who must govern through transparent and incorruptible social contract and the rule of law.

It is also crucial that the general population has a firm understanding of the challenges and their reasons which the country faces, geopolitically and otherwise. A small country like the Republic of Armenia may be able to maintain independence internally through its constitution, but the external forces of the region may impact the nation’s sovereignty, especially at such a time when the country is vulnerable militarily.

It is important to note that one of the most critical institutions, next to the military, which must help improve the country’s security and economic development, is Armenia’s diplomatic corps and its foreign policy. The latter is usually conducted by the state, irrespective who the elected government is. Here too the “reversal of genocide” could be planned and chartered by the Republic of Armenia’s foreign policy, in-line with national interest and policy objectives.

Afeyan’s thought provoking question about “the antonym of genocide” had intrigued and prompted me to take the first step on the journey of reflection on important truths and fears buried deep in our minds waiting to be confronted.

K. M. Greg Sarkissian is the President of Zoryan Institute.

The ideas in this article are those of the author and do not illustrate the official position of the “Zoryan Institute Armenia. International Foundation for Research and Development”.

Ambassador Lynne Tracy

Continued from page 1

“As you know, the United States has made efforts in this regard, our Russian colleagues have made efforts in this regard with some success. We hope to get to a place where we have all the prisoners returned, and it is certainly the call that we have been making,” she added.

She noted that there is no perfect platform, but the Minsk Group is a platform that has a mandate and legitimacy and can still play a role in the

process.

The US Ambassador also referred to the report of the human rights defender of Armenia, which also contains testimonies of the Armenian prisoners held in Azerbaijan about the brutal torture. The ambassador stated that they call on all countries to respect fundamental human rights. Ambassador Tracy said they are closely monitoring reports from both the Armenian Ombudsman and other sources and will continue to work with all parties to ensure that human rights are respected.

Armenian, Georgian Prime Ministers

Continued from page 1

The Prime Ministers noted with satisfaction the increasing high-level bilateral official mutual visits over the past three years, which have given a new push to the Armenian-Georgian cooperation.

The parties exchanged also views on the political situation in the two countries and discussed ways to boost economic ties. The bilateral readiness to increase the foreign trade was emphasized. In this regard, they attached importance to the Armenian-Georgian Intergovernmental Commission on

Economic Cooperation, the next meeting of which is scheduled to be held in Georgia at the end of this year.

An agreement was reached to continue the current joint programs, as well as to develop new initiatives in the fields of transport, energy, high technologies and others.

The importance of the five-sided cooperation Armenia-Georgia-Bulgaria-Greece-Iran and the ongoing work on the draft agreement on the creation of an international transport corridor that would connect Iran’s Persian Gulf ports to the Black Sea via Armenia and Georgia.

House Members Introduce Amendments

Continued from page 1

security assistance.” This report would also include recommendations to improve human rights training and additional measures that can be adopted to prevent these types of violations.”

Given last year’s 44-day war launched by Azerbaijan, which resulted in war-crimes towards the peaceful civilian population of Artsakh (some brutally beheaded according to Human Rights Watch) and a death toll of over 4,000 Armenian soldiers, and over 100,000 Armenians forcibly displaced from their homes, the destruction of

vital infrastructure including schools and hospitals, and the deliberate destruction of Armenian cultural and religious heritage sites, the Armenian Council of America wholeheartedly supports the above mentioned amendments to not only hold Azerbaijan accountable, but to further investigate Azerbaijan’s gross violations of internationally recognized human rights.

The House Rules Committee is likely to meet the week of September 20 to decide which amendments will be considered “in order,” paving the way for full U.S. House consideration later that week.

Dr. Suren Manukyan Named as 18th Henry S. Khanzadian Kazan Visiting Professor in Armenian Studies at Fresno State

FRESNO—Dr. Suren Manukyan has been named as the 18th Henry S. Khanzadian Kazan Visiting Professor in Armenian Studies at Fresno State for the Fall 2021 semester.

Dr. Suren Manukyan is the Head of the UNESCO Chair on Prevention of Genocide and Other Atrocity Crimes at Yerevan State University and Head of the Department of Comparative Genocide Studies at the Armenian Genocide Museum-Institute (Yerevan). He is also a visiting lecturer at the American University of Armenia. He has been a Fulbright Scholar at the Center for the Study of Genocide and Human Rights at the Rutgers University of New Jersey.

Dr. Manukyan is teaching a course on "Introduction to Genocide Studies" during the Fall 2021 semester. Genocide is a crime against humanity that has occurred throughout history and Dr. Manukyan's course will focus on genocide in the 20th and 21st centuries from legal, political, sociological, psychological, cultural, ethical, and comparative perspectives. Special attention will be paid to the Armenian Genocide, Jewish Holocaust, Rwandan Genocide, and other modern century genocides and theories of genocide. Dr. Manukyan will also discuss the role of perpetrators, bystanders, rescuers, resisters, and victims in the Armenian Genocide.

Dr. Manukyan is the author of some thirty articles in the field of Genocide and Oriental studies. In his

research interests, Dr. Manukyan explores the history of genocide, which provides an understanding of the origins of social behaviors that lead up to mass murder: prejudices, stereotypes, racism; religious and ethnic hatred, and discrimination. If tolerated as acceptable within a group these can, in certain situations, lead up to and result in genocide.

While at Fresno State, Dr. Manukyan will give three public lectures, the first one on "Architects of the Genocide: The Top-Level Perpetrators" will take place virtually on Friday, September 17. Zoom registration for the lecture is: <https://bit.ly/armenianstudiesmanukyan1>.

For information about Dr. Manukyan's lectures please follow Armenian Studies on its Facebook page, @ArmenianStudiesFresnoState or at the Program website, www.fresnostate.edu/armenianstudies.

Artsakh State Minister Artak Beglaryan Guest Speaker at AMAA's Banquet in Fresno

PARAMUS, NJ—The Armenian Missionary Association of America (AMAA) will hold its 102nd Annual Meeting Banquet Saturday, October 23, 2021, at First Armenian Presbyterian Church in Fresno, CA, featuring a keynote by State Minister of the Republic of Artsakh Artak Beglaryan.

AMAA Board Member LindaKay Abdulian, President of National Raisin Company, is organizing this year's Banquet and will serve as Mistress of Ceremonies. She and her husband Dr. John Abdulian are sponsoring the Banquet with the aim of introducing the work of the AMAA to the Fresno Armenian community, especially its young people.

Armenian Evangelical churches in the U.S. founded the AMAA in 1918 as their mission arm, to re-establish Armenian Evangelical communities and churches in the Near East following the Armenian Genocide. That work greatly expanded following the 1988 earthquake in Armenia, the birth of the independent Armenian Republic, and Artsakh's fight for liberation in the 1990s. The AMAA has since built and operated schools, day-care centers, churches, and Christian camps in Armenia and Artsakh and despite the devastation of the 2020 war, continues with resolve to care for the lives and spirits of impacted families and children. Says Abdulian, "I'm looking forward to hearing from our speaker about

what's happening now in Artsakh, and how Armenians are coping. Our family helped build a wonderful Christian camp that was destroyed and taken away during the war. It's gone, but what we are upset about is that the ministry is gone as well. We've gotten letters from people who have thanked us for the Camp."

State Minister of the Republic of Artsakh Artak Beglaryan, the Banquet's guest of honor, attended AMAA summer camps in the late 1990s, and credits his Christian education there as helping develop his service mentality. During the 2020 war, he was serving as Human Rights Ombudsman of Artsakh, and he covered the war with daily public updates on war crimes perpetrated by Azerbaijan against the

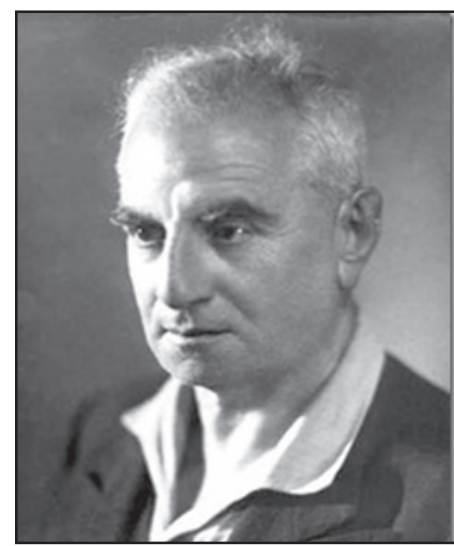
Hagop Oshagan's Work Now Online

The works of the 20th century Western Armenian Literature titan now accessible to all.

The entire oeuvre of Hagop Oshagan, one of the giants of Western Armenian Literature, is now online and easily accessible to all, free of charge. The digitized materials can be found on the website of the Digital Library of Classical Armenian Literature (Digilib) of the American University of Armenia. The project was supported by the Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation.

Thanks to this initiative, some 30 books from the author, including all the volumes of the Panorama of Western Armenian Literature, The Humble Ones, Remnants, and many more difficult to find texts have been fully digitized and are available in a searchable format.

All content is available now on the Digilib website:

<https://digilib.aua.am/am/ՅԱԿՈՒ ՕՇԱԿԱՆ/library/553>

For more information about this project and other initiatives visit the website <https://gulbenkian.pt/armenian-communities/> and subscribe to the newsletter.

"Voices In Unity" Concert Uniting All People

ARCADIA, CA -- Local National and International Artists will gather together at beautiful outdoor setting and Social Distance seating in Los Angeles County Arboretum, Arcadia, CA - 301 N. Baldwin Ave, Arcadia, to celebrate "Voices In Unity" concert, uniting people of all colors, gender and races Dedicated to Anti-Asian hate, the Armenian Genocide, Holocaust and Slavery. The event will be held on Saturday September 18, 2021, 7:00 PM - 8:30 PM, Doors open at 6:00 PM.

PROGRAM:

Movement from Bach's Partita #1 for solo violin, Anthony Louis Scarmolin, Melody D'Amour and Strephone, John Williams, Violin Melody from the film "Schindler's List", Tyzen Hsiao's The Formosa Trio, Shostakovich Trio #2, Finale, Piano performances Bagatelles in G Major and B minor, by Ludwig Van Beethoven, Ballade in G Minor, Op. 118 No 3 by Johannes Brahms, Etude-tableau in E-flat Major, Op. 33 No. 7 by Sergei Rachmaninoff, Piano performance, "Two characteristic Pieces

Artsakh people.

Beglaryan lost his eyesight as a child when a landmine he found in his family's yard exploded. His father had died in battle just two years earlier. He studied at a school for the visually impaired in Yerevan. He graduated from Yerevan State University in 2010, subsequently studied business management in Thessaloniki, Greece as part of a student exchange program, and took part in international programs and research fellowships in the Czech Republic and Switzerland. He went on to masters' level studies at University College London in politics, security, and integration; and completed a public policy and administration program in the United States at Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University near Boston.

Beglaryan has held several posts in Artsakh. He has also lectured at Artsakh State University on political

by Vatche' Mankerian, Pipa solo piece "Ambushed From all sides", and songs of Chinese, Italian, Armenian and American. Arpy Aintablian, Soprano will sing, Groung (Crane) by Komitas 2- The Prayer by David Foster and Carole Bayer Sager

For concert, ticket purchase and information please contact Nat Nehdar Producer at nnehdar@aol.com (Tickets) 626-437-1354

science topics.

LindaKay Abdulian has been actively involved in the work of AMAA for 25 years as a member of AMAA's Los Angeles Child and Orphan Care Committee. "Through the AMAA, as you give of your time and your talent, it isn't even about how much you give or receive, it is about what you become. I became a philanthropic person, committed to Armenian Christian causes. I kept up my involvement in the AMAA because I saw a change in the children we were serving" said Mrs. Abdulian.

The 102nd Annual Meeting of the Armenian Missionary Association of America will be held at Pilgrim Armenian Congregational Church, Fresno, CA, October 21-24, 2021, with the option to join virtually. The registration and meeting agenda can be found on the AMAA website at www.amaa.org

Մակարավանք (Հինգերորդ Մաս)

Վայ այն մարդուն, այս աշխարհուն խալխի դատած հացն է ուտուն
ԵՂԻՇԷ ԶԱՐԵՆՏ

ՊՕՂՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԼԱԳԻՍԵԱՆ (Շարունակուած Գախորդ թիւն)

Կիպրոսի հայկական համայնքի ներկայացուցիչ Վարդգէս Մասնատեսեան, Կիպրոսի հայկական առաջնորդարանի ներկայացուցիչների հետ, 2014 թուականի Մայիս ամսին ուխտագնացութիւն կատարել դէպի Մակարայ վանք, առաջին այցելութիւնը պատահած եղել 2007 թուականի Մայիս ամսին, կղզու մի մասի գրաւումից երեսուն երեք տարիներ յետոյ: Մակարայ վանքը հիմնադրուել էր Եգիպտոսի Ղպտի քրիստոնեայ համայնքի կողմից մեր թուարկութեան շուրջ 1000 թուականին: 1425 թուականին նուիրաբերուել էր հայ եկեղեցուն: Այն ձօնուած եղել Աղեքսանդրիայի Սուրբ Մակարիոս մենակեաց-ձգնաւորին: Վանքը գտնուում է թրքական գրաւուելու փենտագրաթիլոս շրջանի արեւելեան մասի 530 մետր բարձրութեան վրայ, Հալեպկա նահանգի Պլատանիոտիսա անտառի լանջում, նրա Հալեպկա բնակատեղիին մօտիկ: Վանքի ընդարձակ հողամասը զբաղեցնում է 8500 Դոնիմ տարածութիւն, որտեղ աճում են 30000 հազար ձիթենիի ու կարնուբի ծառեր: Հողատարածքը երակարում է մինչեւ ծովեզերք, բնութագրուած որպէս գեղատեսիլ ու հովուերգական վայր: Մակարայ վանքին կից բլուրից կարելի է տեսնել Կիլիկիայի Տաւրոսեան լեռնաշղթան: Թուրք մի գործարար ցանկացել աւերուած վանքը վերածել զբօսաշրջիկութեան կեդրոնատեղիի հիւրանոցային համալիր: Հայեր ազդու բողոքել, միջազգային մշակութային կազմակերպութիւնը (UNESCO) արգելել այն, Մակարայ վանքը համարել մշակութի միջազգային նշանակութեան արժէք ունեցող համալիր:

Հայկական վանքը դարերով եղել հայերի ու օտարների ժողովրդային ուխտատեղի, Կիլիկիայի ու Երուսաղեմի Հայ կղերականների հանգստեան վայր, տեղական ու օտար ճանապարհորդների եւ Սուրբ Երկիր այցելելու մեկնող ուխտաւորների ժամանակաւոր կեդրոնատեղի: Վանքը հանդիսացել է Հայ սկաւտների ու աշակերտների ամառային բանակումի վայր, նաեւ Մելգոնեան կրթական Հաստատութեան աշակերտների ամառային արձակուրդների ապաստան: Վանքը եղել մշակութի կեդրոն: 1202-1740 թուականներին, վանքի վարդապետները իրենց խուցերում յօրինած անգին ձեռագրեր եւ նաեւ այլ բազմաթիւ կրօնական մատուցներ պահուած էին նրա ձե-

ռագրատանը: Բարեբախտաբար 1947 թուականին ոմանք փրկուել էին, փոխադրուելով Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանի «Կիլիկիա» թանգարան:

Տարիներ յետոյ, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս՝ Արամ Ա. Կաթողիկոսական փոխանորդ Խորէն Արք. Տողրամաճեանի եւ Կիպրոսի համայնքի պետական ներկայացուցիչ՝ Վարդգէս Մասնատեսեանի հետ այցելել Նիկոսիոյ թրքական գրաւեալ բաժնի մէջ գտնուող Ս. Աստուածածին եկեղեցի, նոյն շրջափակին մէջ գտնուող Ազգային առաջնորդարան եւ Մելիքեան-Ուզունեան դպրոց: Թուրքն էր այնտեղից անցել, նրա ներկայութեան ազդեցութիւնն էր այնտեղ, թէեւ անոնք փրած չէին, սակայն տարբեր աստիճանի վնասուած: Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսը, այցելել նաեւ Մակարայ վանք:

Արամ կաթողիկոս կանգնել էր խալխու դարպասի կամարի առաջ, չկային նրանց փեղկերը, տարել էին...: Տխուր, մեկամաղձոտ հայեացքով նայել փրած վանքին, առանց առաստաղի խուցերին, կիսափուլ մատուռին: Իջել բակ, մտել մատուռ, միայն բնութեան տարերքը չէր աւերել այն, մարդու աւերման ու թալանման հետքեր կային: Ինչպէս էր, որ մատուռի պատերը քանդած մարդկանց գլխին քար չէր ընկել, ասում էին Երեւանի Ամիրեան փողոցի եկեղեցին քանդելու ատեն մարդ էլ գլորուել պատից ներքեւ, երեւի յիշել այնտեղ հնչած վարդապետների շարականների անուշ երգերը, մտացրիւ եղել: Հայերի պատարագի ծէսը նման չէ ուրիշ քրիստոնէական համայնքների պատարագի ծէսերին, հայոց եկեղեցին ազգային եղաւ, ցեղի ոգու մի մասնիկ եղաւ, բնութեան արարչութեան ոգու գնչից աւելի հատու եղաւ: Սովետի իշխանութեան ատէն մի քահանայ հարցրել գիտնական զարմիկին, մարդկանց հոգիներից պոկեցիք հաւատք, այնտեղ ի՞նչ դրիք... : Նախկին իրաւակարգի հասարակութեան մարդկանց հոգիներին անաճնական սիրոյ ոգու զգացում լեցուէր, սիրել իր նմանին, սիրել բանաստեղծութիւն, սիրել անուշ նախնիներին, սիրել բնութիւն, խօսքի ատէն չմարել կեանքի լոյս, ամէն մարդ իր ըմբռնումի մտածումին մնար: Հաւատում եմ, որ Կաթողիկոսին ընկերակցող հոգեւորական ու այլ մարդիկ այնտեղ «Տէր Ողորմիա» շարականը երգել, ի՞նչու Տէրը ողորմէր, իրենց ցեղի ուժը ողորմէր երկրին ու նրա մարդկանց: Շատ տարիներ առաջ վանքում ամառային հագասի ատէն,

Մելգոնեանցի սան-սանուհիներ կանգուն շքեղ մատուռում «Առաւուս Լուսոյ» երգել, արեւին ու լոյսին նուիրուած շարական, նրա հնչիւնները որպէս լոյսի շողեր գնացել շոյել անտառի ծառերի երեսները: Կաթողիկոսը, խոովայոյց դէմքով շրջել կիսափուլ վանքի ձեռագրատուն, վանական բաժանմունքներ, ծանօթացել վարդապետների, ուխտաւորների հանգստեան փրած խուցերին: Վարդապետների խուցեր, այնտեղ տաղեր, բանաստեղծութիւն յօրինել, ցեղի հին մատեաններ ընդօրինակել, ցեղի մշակոյթի հետազօտել: Մելգոնեանի սան-սանուհիներ այնտեղ իրենց ամառային հանգիստն էին վայելում, աղջիկները խուցերի բաց պատուհանների առաջ կանգնած անուշ տաղեր երգել, վանքի բացատում կանգնած տղաներ, իրենց երեւակայութեան թեւեթիւն յենած ունկնդրել նրանց, պատուհաններից պայթած անուշ ժպիտը քաղցրիկ շունչ պարզեւել իրենց: Ես էլ էի լինում վանքի բացատում «նրա» երգը ունկնդրել: Մելգոնեանում դասաւանդող Պարոյր Վարդապետի «Ջէյրան» անունով ձին էի խնամում, մեղեդիների հնչիւնները բացել էին հոգուս թեւերը, յաճախ ցատկել նրա մերկ քամակին, սանձը պինդ բռնած, սլացիկ երթով արշաւել դէպի բարձր բլուր, ձիու վազքը գեղեցիկ է, մի պահ «Ջէյրան»-ը խրինջացել էր, կանչել էի «Ջէյրան»-ս տար ինձ մեր երկիր, նրա լերան լանջերից մանուշակի ու նարկիզի փունջեր կազմած ետ վանք բեր, պատուհանին կանգնած աղջկան քաջերի լերան բոյրով փունջեր նետել, ասացել, որ այն իմ երկրից եմ քաղել, քեզ մեր երկիր կը տանել, ժպտացել էր աղջիկը:

Սակայն ո՞վ էր պահպանում ու խնամում Մակարայ վանքը՝ Յակոբ Գիւլգելեանը (Ակուն Աղա) Մարթա կնոջ ու վեց զաւակների հետ: 1927 թուականին, Յակոբ Գիւլգելեանը, Դէօրթ Եօլում մղուած մարտերից յետոյ ընտանիքով Կիպ-

րոս փոխադրուել: 1927, թէ 1930 թուականներից մինչեւ 1960 թուականը Մակարայ վանքի խնամողն ու պահպանողն եղել: Այս գրութիւնով յիշատակում եմ Ակուն աղային-Յակոբ Գիւլգելեանին- որը իր կնոջ ու վեց զաւակներ՝ Գէորգի, Աբրահամի, Մարիի, Հէլենի, Մակարի եւ Լիլիի-ի հետ 30 ու աւելի երկար տարիներ խնամել, պահպանել էին Մակարայ վանքը, ինչքան յիշում եմ նրանցից Մակար ու Աբրահամ ուսանում Մելգոնեանում: Նրանցից ամենայ տարեցը Գէորգն էր, վեց տարեկան եղել ընտանիքով Կիպրոս փոխադրուելու ատեն: Մակարավանքի շրջանում կալուածատէր եղել Հաճի Թումա անունով մի Յոյն: Նա յաճախ էր Մակարայ վանք գալիս: Պատմում էին, որ շրջանի գիւղացիները դժգոհ եղել նրա վարմունքից: Մարտական հրացանի ձայն էր, քիչ անց Գէորգն էր մուսուլման վանք գալիս: Ասում էին նա էր զարկել Հաճի Թումային, էշին հեծած Ատալիա հանդամաս գնալու ատէն, փամփուշտը խոցել էր Թումային ու իշուն, տեղում մահացել: Ոստիկաններ եկել, պատահարին մօտիկ թփի տակ գտել մարտական զէնք ու նրա կողքին թրծաշաղղի տուրակից փրցուած մի կտոր թղթի մէջ փաթաթուած փամփուշտներ: Թուղթի կտրուածքը համապատասխանել էր իրենց տան թրծաշաղղի տուրակի կտրուածքին, այս ու ուրիշ հանգամանքներ հաստատել էին, որ Գէորգն էր զարկել Թումային, բանտարկել էին: Դատաւարութիւն եղել, անպարտ հռչակել Գէորգին, երեւի շրջակայ գիւղերի օժանդակութեամբ:

1877- 1878 թուականներին պատերազմ էր Ռուսաստանի ու Թուրքիայի միջեւ: Պատերազմում իրենց օգնելու համար Թուրքիան Կիպրոս կղզին յանձնել Անգլիային: Մակարայ վանքի հողի տարածքի սեփականութեան իրաւունքի վաւերացումը (Տաբու) իսկական օրինակը գտնուում է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կիպրոսի թեմի առաջնորդարանի պահպանում:

AAPI BENEFIT CONCERT: VOICES IN UNITY
AAPI 公益音樂會: 團結之聲

in collaboration with

Chinese Chamber of Commerce of Los Angeles
 美國洛杉磯(羅省)中華總商會

*Uniting People of All Colors, Cultures and Races.
 Dedicated to anti-Asian hate, the Armenian Genocide,
 the Holocaust and Slavery*

FEATURING ARTISTS

**SPECIAL GUEST ARTIST
VLADIMIR TSYPIN**
VIOLINIST

DMITRY RACHMANOV
STEINWAY ARTIST-PIANIST

VATCHE MANCKERIAN
PIANIST

YIN YIN HUANG
PIANIST

CELIA LIU
PIA VIRTUOSO

TIM GONZALES
TENOR

MAGGIE LEE
PIANIST

ARPY AINTABLIAN
SOPIANO

LING YAN
CELIBIST

SATURDAY, SEPTEMBER 18, 2021
Los Angeles County Arboretum
 301 N. Baldwin Ave., Arcadia, CA 91007
 Doors Open at 6:00pm • Concert 7:00-8:30pm

TICKETS & INFORMATION:
 Nat Nehdar
 (626) 437-1354
 email: nnehdar@aol.com

Chinese Chamber Of Commerce
 lachinesechamber.org/current-events
 email: info@lachinesechamber.org

Cash or Check Only
DONATION
 \$35

19-րդ դարի Հայաստանը, Վրաստանն ու Ատրպեյճանը՝ Շուեյցարացի Հնագետի Աչքերով

ԷՅՍՈՍ ԶԱՓԼ
ՀԵՂԻՆԷ ԲՈՒՆԻԱԹԵԱՆ

Մօտ 200 տարի առաջ, երբ լուսանկարչութեան դարաշրջանը դեռ չէր սկսուել, եւ ճանապարհորդներն էին հեռավոր աշխարհի մասին գիտելիքների հիմնական աղբյուրը, Նիկոլայ Առաջինը նկարիչ, հետազոտող ու հնագետ Ֆրեդերիկ Դիլբուսին գործուղեց կովկաս՝ Ռուսական կայսրութեան հարավային սահմանն ուսումնասիրելու եւ նկարելու համար:

Շուեյցարիայում ծնուած, ֆրանսական ծագում ունեցող 33-ամեայ Դիլբուսն իր ճանապարհորդութիւնը սկսեց 1831 թուականին՝ մատիտով ու էսքիզների նութատետրով: Երեք տարի անց նա Եւրոպա վերադարձաւ 11-հատորանոց հարուստ աշխատութեամբ, ճանապարհորդական նոթերով ու հինգ հսկայական ատլասներով, որոնք մինչ օրս համարում են տարածաշրջանի պատմութեան ու ճարտարապետութեան ամենավատահելի աղբյուրներից մէկը:

Տեւական փորձերից յետոյ «Ազատ Եւրոպա/Ազատութիւն» ռազիոկաեանին յաջողուել է ձեռք բերել այդ ատլասներից երեքի տեսապատճենները՝ Վրաստանի

շատերին է այսօր գայրացնում: «Բիւզանդական ոճը ընդունուած էր ներքին յարգարման՝ ինտերիերի համար, մինչդեռ արտաքին դեկորացիաները աւելի շուտ հայկական ոճի էին», - գրել էր նա տաճարի նկարագրական մասում:

Նկարներից մէկում էլ պատկերուած է Դեբեդ գետի վրայ կառուցուած Սանահինի կամուրջը, որտեղից մի քանի տասնեակ քիլոմետր այն կողմ այսօրուայ հայ-վրացական սահմանն է սկսուած:

Դիլբուսն անցկացրել է Եւրոպայում՝ գբաղուելով հնագիտական հետազոտութիւններով: Մահացել է 1850 թուականին՝ 51 տարեկանում:

- Ֆրեդերիկ Դիլբուսն (1798-1850 թթ.) այսօրուայ Շուեյցարիայում գտնուող Նիւշատել քաղաքի ֆրանսախօս բնակիչ էր: Բացի կովկասից, Դիլբուսն լայնօրէն ճանապարհորդել է նաեւ Ղրիմում

- Վրաստանի Խորհրդարանական գրադարանի կողմից «Ազատ Եւրոպա/Ազատութիւն» ռազիոկաեանին տրամադրուած հատորներից մէկի տիտղոսաթերթը

- Տեսարան Երեւանի ամրոցից դեպի Արարատեան դաշտավայր եւ դէպի հեռավոր Արարատ լեռը: Այսօր աւերուած բերդի տեղում, որտեղ կանգնած էր Դիլբուսն՝ այս բնանկարը ուրուագծելու ժամանակ, գտնուած է Երեւանի կոնիակի գործարանը

- Երկու տղամարդ՝ Ատրպեյճանում գտնուող Շամքիւրի մինարեթի մօտ: Կառուցը փլուզուել է 1861 թուականից առաջ, ըստ որոշ հաղորդումների, այն ունեցել է 60 մետր բարձրութիւն եւ ծառայել է որպէս ռազմական դիտակէտ

- Յետին պլանում «Արարատ լեռան գագաթներն են վեհօրէն վեր խոյանում», - գրել է Դիլբուսն, յաւելելով, - «[Նախիջևան] կատարած իմ այցից յետոյ 1840

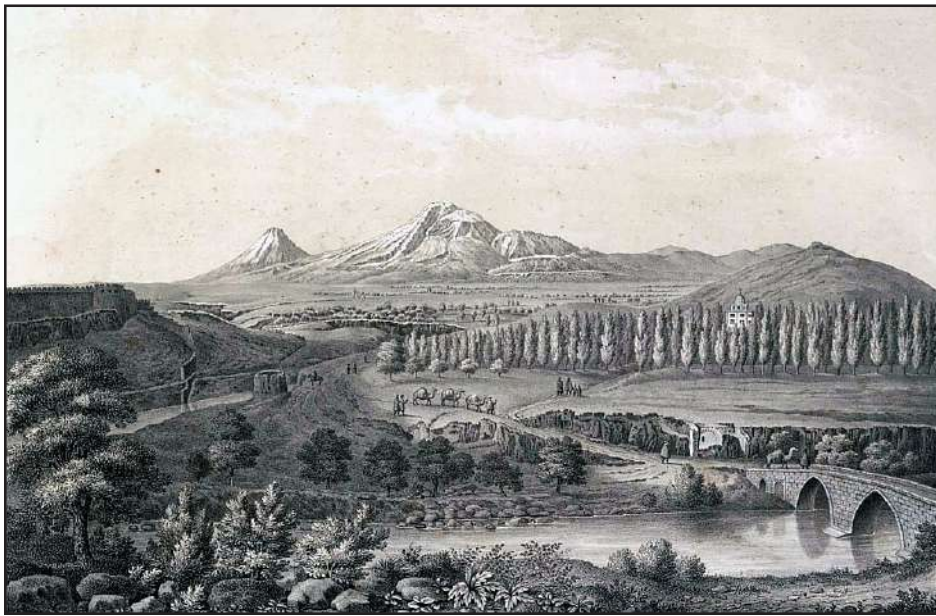
են թէ՛ Քրիստոսի Խաչելութեան հետ կապուած սուրբ մասունքներից մէկը՝ տեղը, որով նա խոցուել էր Խաչի վրայ, թէ՛ «Նոյեան տապանից մի կտոր»

- Պիցունդայի տաճարը՝ Վրաստանից անջատուած Աբխազիայում: Երիտասարդ նկարիչը նշել է, որ ռուս ցար Նիկոլայ Առաջինը պատուիրել է վերականգնել քանդուող եկեղեցին, բայց ինքը նկարել է այն՝ մինչ նորոգումը: «Տանիքը քանդուած է, իսկ գմբէթը ծածկուած է նուան ծառերով», - գրել է նա

- Տեսարան Նախիջևանի աւերուած Զուլֆա քաղաքից: Հայ հետազոտող Սիմոն Մաղաքեանը, ով լայնօրէն ուսումնասիրել է այս տարածքը, «Ազատութիւն» ռազիոկաեանին ասաց, որ էսքիզը, ըստ երեւոյթին, արուել է Ատրպեյճանի գինուած ուժերի կողմից 2005 թուականին քանդուած Զուլայի յայտնի հայկական գերեզմանատան եզրից

- Զուլայի գերեզմանատան քարէ խոյերից մէկի մանրամասն նկարը. պատկերուած խորհրդաւոր քարէ քանդակներից այսօր միայն մի քանիսը գոյութիւն ունեն

- Բագրատի տաճարի աւերակները Վրաստանի արեւմտեան Քութայիսի քաղաքում: Շէնքը «աւերուել է 1691 թուականին

Խորհրդարանական գրադարանից: Դրանցում երեւում է Արարատ լեռը՝ Երեւանի բերդից, Գեղարդի վանքը, Շուշին, ինչպէս նաեւ կառուցներ Նախիջևանում, որոնք Դիլբուսն «պարսկական» է որակում:

Նախիջևանեան գծանկարներից մէկում, որն ըստ այդ տարածքին քաջատեղեակ, հետազոտող Սիմոն Մաղաքեանի, արուել է աւելի ուշ ոչնչացուած Զուլֆայի գերեզմանատանից, երեւում է ընդամէնը մէկ խաչքար: Ըստ Մաղաքեանի, Դիլբուսն միտումնաւոր է նման հնարքի դիմել. մնացած բոլորի պատկերումը չափազանց բարդ ու աշխատատար կը լինէր անգամ անխոնջ Դիլբուսին համար՝ հաշուի առնելով քարէ արձանների մանր ու բազմազան գարդանախշերը:

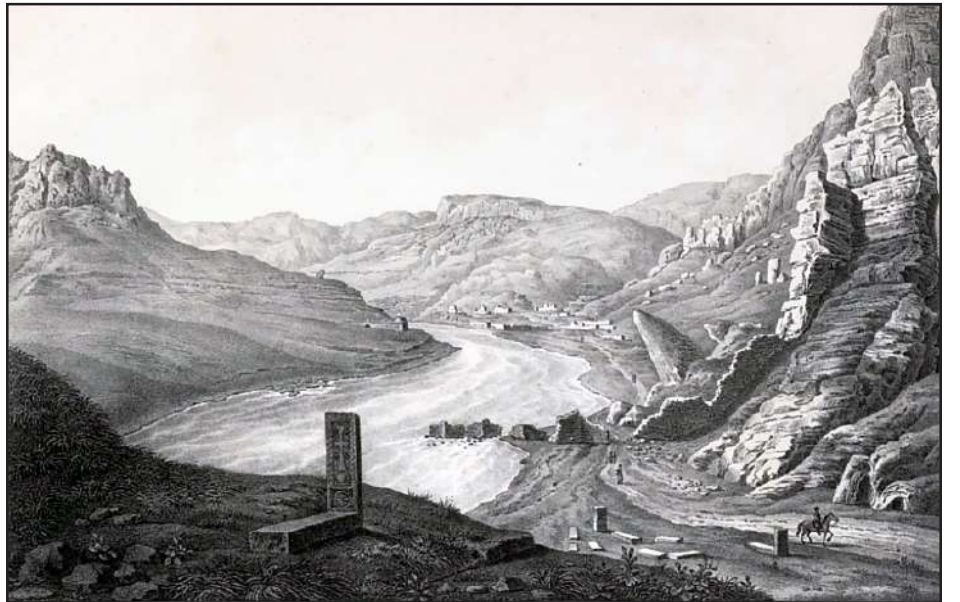
«Նկարիչը ցոյց է տալիս մի քանի հազար խաչքարից միայն մէկը, որպէսզի օգնի դիտողին այն առաւելագոյնս գնահատել», - ասում է Մաղաքեանը:

Դիլբուսն նաեւ Քութայիսի Բագրատի տաճարն է պատկերել, որն այժմ ներառուած է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգութեան ցանկում: 11-րդ դարի կառուցը Դիլբուսն նկարագրում է որպէս «բիւզանդական եւ հայկական [ոճերի] խառնուրդ»՝ թողնելով գրառում, որ վրացիներից

Դիլբուսին, կարծես թէ, միջնադարեան այս կամուրջը շատ է գրաւել. «Ժամանակին թագաւորն այստեղ գիւղ էր հիմնել, որպէսզի ճանապարհորդները կարողանային ուտելիք գտնել», - գրել է հետազոտողը՝ շարունակելով. - «Այսօր ոչ մի բան չկայ՝ ո՛չ գիւղ, ո՛չ մի քարաւանատուն: Միայն կամուրջն է մնացել՝ 400 ոտնաչափ երկարութեամբ, 14 ոտնաչափ լայնութեամբ»:

«Հայկական ոճի յուշարձանների շարքը եւ աւարտում եմ հայկական եկեղեցով, որը կառուցուել է Ախալցխա քաղաքի վերելում՝ այն վայրում, որը թուրքական արշաւանքի ժամանակ՝ 1828 թուականին, ամենահուժկու յարձակմանն էր ենթարկուել», - գրել է Դիլբուսն՝ յաւելելով. - «Եկեղեցու քիվերի եւ պատերի վրայ երեւացող անցքերը թողել են թնդանոթի գնդակները՝ քաղաքի պաշարման ժամանակ»:

Դիլբուսն Եւրոպա է վերադարձել 1834 թուականին: Տարածաշրջանի վերաբերեալ նրա գրքերի հրատարակումից յետոյ նրան շնորհուել է Ֆրանսայի աշխարհագրական ընկերութեան ոսկե մետալ եւ Սուրբ Ստանիսլաուի շքանշան: Երիտասարդ ճանապարհորդ եւ հետազոտողը առատաձեռն վարձատրութիւն է ստացել նաեւ ռուսական ցարից: Կեանքի վերջին տարիները

թուականի Յունիսի 20-ին տեղի ունեցած սարսափելի երկրաշարժը քանդեց այս երկու յուշարձանները: Դրանք այժմ գոյութիւն ունեն միայն իմ գծագրերում»

- Հայաստանի Գեղարդի վանքը, որ ծուրել է ժայռոտ լանդշաֆտի վրայ: Դիլբուսն այդ վայրը անուանել է «Մեծ Հայաստանի ամենավայրի հովիտներից մէկը», արձանագրելով՝ «մէկուսի վանքը գրառում էր աշխարհից հրապարուած ճգնաւոր վանականներին»: Դիլբուսն գրել է՝ այստեղ պահուած

թուրքերի կողմից», - գրել է Դիլբուսն, յաւելելով. «Նրանք պայթեցրել են բերդը եւ յարակից շէնքերը»

- 11-րդ դարում կառուցուած Բագրատի տաճարը՝ մէկ այլ դիտանկարներից: Թուրքական արշաւանքից մօտ մէկ դար անց՝ 1770-ին, տաճարի արեւելեան մասն ամբողջովին փլուզուել է

- 11-րդ դարում կառուցուած Բագրատի տաճարը՝ մէկ այլ դիտանկարներից

Յակոբ Օշականը Հասանելի՝ Ժամանակակից Եւ Մատչելի Ձեւաչափով

Գալուստ Կիւլալէնկեան Հիմնարկութեան Հայկական Բաժանմունքը, համագործակցելով Հայաստանի ամերիկեան համալսարանի Հայ մատենագրութեան թրուանշային գրադարանին հետ, ուրախ է յայտարարելու որ արդ, արեւմտահայ գրականութեան հսկաներէն Յակոբ Օշականի տպագիր հիմնական ժառանգութիւնը ամբողջութեամբ հասանելի է առցանց՝ բաց եւ անվճար ձեւաչափով:

Այս համագործակցութիւնը կը միտի քայլ պահելու թրուանքի եւ թեքնաբանական աշխարհին հետ, հաշուի առնելով հասանելիութեան անհրաժեշտութիւնը: Ծրագիրին հիմնական նպատակներէն է այս հարստութիւնը եւ հաւաքական ժառանգութիւնը տրամադրելի դարձնել բոլորին՝ անվճար եւ առցանց ձեւաչափով, ապահովելով անոր հասանելիութիւնը եւ մատչելիութիւնը, միեւնոյն ժամանակ նպաստելու անոր պահպանումին, տա-

րածումին, եւ եկող սերունդներուն փոխանցումին:

Այս ծրագիրին շնորհիւ թրուանագած է Յակոբ Օշականէն աւելի քան երեսուն գիրք, ներառեալ Համապատկեր արեւմտահայ գրականութեան բոլոր հատորները, Զուգակշիռ արեւելահայ եւ արեւմտահայ գրականութեան, Խոնարհները, Անգղիին կտուցին տակ, եւ աւելին: Բոլոր նիւթերը թրուանագած են ո՛չ միայն պատճէնելով, այլեւ թրուանշուած ձեւաչափով, որ թոյլ կու տայ գրութեան մէջ փնտռութիւններ կատարել:

Բոլոր նիւթերը հասանելի են Հայ մատենագրութեան թրուանշային գրադարանին կայքէջէն՝ <https://digilib.aur.am/am/ՅԱԿՈԲ ՕՇԱԿԱՆ/library/553>

Այս ծրագիրին եւ այլ նախաձեռնութիւններու մասին յաւելեալ տեղեկութիւններու համար այցելել այս կայքէջը <https://gulbenkian.pt/armenian-communities>:

Գրիգոր Նարեկացու «ԲԱՆ»ը (Բանք)

Շարունակուած էջ 11-էն

յոբելեանական հանդիսութեանը, կամ օրեր շարունակ թրմբեկահարուած ճաշկերոյթ-պարահանդէսի մը:

Քսան եւ շատ անգամ աւելի էջերով համալրուած թերթը կը բանաս եւ հինգ վայրկեան վերջը մէկ կողմ կը նետես: Ինչու, որովհետեւ ԲԱՆ չես գտներ մէջը կարդալու:

Նորութիւնները արդէն լսած ու դիտած ես հեռատեսիլի բոլոր կայաններէն, ան ալ օրը քանի մը անգամ:

Հայաստանեան լուրերը հայկական կայաններն ալ, սուտ կամ իրաւ, շեփորած են մէկէ միւսը հրմշտելով օրը քսանչորս ժամ: Քեզի կը մնայ փնտռել հետաքրքիր, ուսուցողական, իմացական նիւթեր, հումոր, նորավէպ մը, պատմութիւն մը, ինչ գիտնամ ԲԱՆ մը, որ ԲԱՆի մը նմանի:

Հագուած գիւտ երեւոյթ է գրական-երաժշտական որեւէ արժէքաւոր երեկոյի մը մասին լուրջ, մասնագիտական որեւէ յօդուած կարդալը, թէեւ նման ձեռնարկները շատոնց անհետացած են մեր սրահներէն՝ իրենց տեղը գիշերով Լոս Անճելոսը ողորած հայաստանեան «աստղերուն»: Իսկ մեր այստեղի շնորհալի (ինչ աղուոր բառ է, չէ) արուեստագէտները դատապարտուած են անգործութեան՝ չկարենալով դիմանալ այն մրցակազմին, որ հայրենի իշխանութիւններու հոգատար հսկողութեան ներքոյ, ամէն օր կը կազմակերպեն Երեւանի եւ այստեղի ճարտարի

տղաքը՝ հայաստանեան «աստղերու» համար:

Այս ամէնը որ կ'ըսեմ՝ մեզի համար է՝ միջին եւ աւագ սերունդի համար: Երիտասարդութիւնը բնաւ չի կարդար: Համակարգիչը քանդեր է բազմաթիւ նուիրագործուած երեւոյթներ: Իսկ կարդալը՝ մշտապէս աւանդոյթի մաս է կազմած մեր հարիւրաւոր տարիներու ընթացքին:

Մեր մամուլի ղեկավարները պէտք է նորանոր միջոցներ փնտռեն իրենց թերթերու եւ պարբերականներու ընթերցողներու գէթ այսօրուան բանակին թիւը չնուակեցնելու համար:

Ինծի պէս շատեր, կարդալու իրեն հաճոյքը հիմնականին մէջ կ'առնեն օտար լեզուով հրատարակուող պարբերականներէ: Նախանձելի փութկոտութեամբ ուսական (ուս-հրէական) համայնքին տէրերը ստեղծեցին շարք մը շաբաթաթերթեր եւ այլ պարբերականներ, որոնք ընթերցողներու լայն շրջանակ ապահովեցին նաեւ մեր համայնքի հաշուին:

Թերթը պիտի ԲԱՆ խօսի, ԲԱՆ ըսէ, տեսակ մը շարժուն ըլլայ: Հակառակ պարագային, մենք ընթերցողներս անգամ, պիտի դադրինք հալելին թերթ կարդալէ: Ընդհանուր հետաքրքրութիւններու աղբիւր պիտի ըլլայ մամուլը եւ պիտի կարենայ ընթերցողներու լայն շրջանակներ ապահովել, որպէսզի անոնց օգնութեամբ կարենան հեռու պահել մեր ժողովուրդը օրաուր անող ճերմակ ջարդէն:

Պսակածեւ Ժահրի Համաճարակը

ԳԵՈՐԳ ՔԵՕՇԿԵՐԵԱՆ

Պսակածեւ Ժահրի Համաճարակից Ստեղծած Եփոթութիւնը ...

Գրեթէ երկու տարի է ի վեր Պսակածեւ Ժահրը՝ իր բազմաթիւ տարբերակներով, թեմոքլեան սուրի մը նման բազմած է մեր գլխուն վրայ, խանգարելով մեր աւօրեայ կեանքի սովորական ընթացքը:

Վերոյիշեալ Ժահրի հետեւանքով՝ ժամանակ մը մեր եկեղեցիները փակ էին հաւատացեալ ժողովուրդին առջեւ: Մշակութային թէ ընկերային ձեռնարկները բոլորովին դադրած էին մեզի համար: Դպրոցներու ուսուցիչները առցանց կը սփռէին իրենց դասաւանդութիւնները, ծնողները մատնելով անել կացութեան:

Նոյնիսկ պետական թէ առեւտրական պաշտօնատուները փակ էին, իսկ անոնց պաշտօնեաները իրենց տուներէն կ'աշխատէին, որպէսզի ժողովուրդին անհրաժեշտ պէտքերը մասամբ մը հոգացուէին:

Պետութիւնը՝ առաջը առնելու համար վերոյիշեալ Համաճարակի տարածման, քաջալերեց եւ նիւթապէս օգնեց դեղորայքի ընկերութիւնները՝ որպէսզի անոնք պատուաստ պատրաստեն, սրսկելու համար համայն բնակչութիւնը:

Փառք Աստուծոյ՝ պատուաստը պատրաստուեցաւ, վաւերացուեցաւ առողջապահական պատկան մարմիններուն կողմէ եւ մատչելի դարձաւ ժողովուրդին: Սակայն եկուր տես որ մարդիկ կան որոնք չեն ուզեր սրսկուիլ, ինչու՞, չեն հասկնար...

Ոմանք կ'առարկեն թէ պատուաստին մէջը թոյն կայ: Ուրիշներ կ'առարկեն՝ առանց գիտական օրէն փաստելու, թէ պատուաստին մէջ ծղան (chip) մը տեղաւորուած է, որ պետութեան պիտի հայթայթէ քու բոլոր շարժումներդ, մտածումներդ եւ անձնական հաշիւներդ:

Ես այդ տարակուսեալ մարդոց պիտի ներկայացնեմ կարգ մը վիճակագրական տուեալներ, որպէսզի իրենք անդրադառնան թէ յիշեալ երեւոյթը իրական է եւ կը սպառնայ բնաջնջել պատուաստ

չառնողները:

Պսակածեւ Ժահրին նահանգներու մէջ՝ պսակածեւ Ժահրէն ցարդ մահացողներուն թիւը անցած է 658 հազարը, իսկ այդ Ժահրէն՝ աշխարհի մահացողներուն թիւը անցած է 4.5 միլիոնը:

Այդ Ժահրը Հայաստանի մէջ իսլամ է 4,968 զոհեր, Լիբանանի մէջ՝ 8,157 զոհեր, իսկ Սուրիոյ մէջ՝ 2,060 զոհեր:

Այդ Ժահրը Գանատայի մէջ իսլամ է աւելի քան 27 հազար զոհեր, իսկ Ֆրանսայի մէջ՝ աւելի քան 11,500 զոհեր:

Պսակածեւ Ժահրին նահանգներու մէջ՝ գոնէ մէկ անգամ պատուաստ ստացողներուն թիւը, բնակչութեան 73 տոկոսն է միայն: Իսկ 19 Հանրապետական կառավարիչներ դէմ են պատուաստին եւ չեն յանձնարարէր որ իրենց բնակչութիւնը մասնակից պատուաստի մատակարարման:

Դժբախտաբար մեր գաղութին մէջ ալ կան տարակուսողներ եւ պատուաստ չստանալով՝ մահացողներ: Անոնցմէ կարելի է յիշել վաթսուամեայ սիրուած քահանայ մը, իսուսամեայ վաստակաշատ ուսուցիչ մը, քառասնամեայ փորձառու արհեստավար մը եւ տակաւին շատ, շատ ուրիշներ... Սակայն ինչու՞, չհաւատալով՝ կեանքը վրայ տաս եւ զաւակներդ որք ձգես:

Միւս կողմէ՝ արդար ըլլալու համար պէտք է յիշել որ եղած են դէպքեր, ուր պատուաստ ստացողներն ալ վարակուած են այդ Ժահրէն: Սակայն բարեբախտաբար մահացու չեն եղած այդ դէպքերը եւ մի քանի օր մնալէ ետք հիւանդանոցին մէջ՝ վերադարձած են իրենց տուները, ապաքիման շրջան մը բոլորելու իրենց սիրելիներով շրջապատուած:

Ես համեստաբար պիտի յանձնարարէի որ տակաւին պատուաստ չստացողներ թող չվարանին եւ անմիջապէս փութան հիւանդանոց մը եւ կամ որեւէ դարմանատուն մը ու պատուաստուին, նպաստելով իրենց ընտանիքի եւ միջավայրի առողջապահութեան եւ վերջ: Շնորհակալութիւն ձեր ուշադրութեան համար:

19-րդ Դարի Հայաստանը

Շարունակուած էջ 13-էն

տանկիւնից: Թուրքական արշաւանքից մօտ մէկ դար անց՝ 1770-ին, տաճարի արեւելեան մասն ամբողջովին փլուզուել է

- Սանահինի կամուրջը՝ կառուցուել է 12-րդ դարում՝ ի յիշատակ Կիւրիկեանների արքայատոհմի:

մի վաղամեռիկ ժառանգ Աբաս Բագրատունու

- Հայ վանականները՝ էջմիածնի Մայր տաճարի տարածքում: Գրեթէ երկու դար անց՝ Մայր տաճարի արտաքին տեսքը մնում է անփոփոխ

- Եկեղեցի Ախալցխայում՝ վրաստանի հարաւում

Գրաւուած Օր

«Մասիս» Շաբաթաթերթի նախաձեռնութեամբ յառաջիկայ Նոյեմբերի 17ին, 2021, տեղի պիտի ունենայ Տօքթ. Արշակ Գազանճեանի «Մեր Դիտանկիւնէն, Ազգային Մտորումներ, Կեցուածքներ» գիրքի շնորհանդէսը:

Կը խնդրուի չի խաչաձեւել:

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

Ֆուտպոլի Աշխարհի Առաջնութեան Որակաւորման Փուլին Հայաստան-Լիխտենշտայն 1-1

Ֆուտպոլ աշխարհի առաջնութեան որակաւորման փուլին Հայաստանը 1-1 հաւասարութեամբ խաղցաւ յետնապահ Լիխտենշտայնի հետ: Այս արդիւնքը նուէր էր մակեդոնացիներուն եւ ռումանացիներուն, որոնք երեւանեան խաղի աւարտէն մօտ 1 ժամ ետք պէտք է մրցէին իրարու հետ: Բայց մակեդոնացիներն ու ռումանացիները պարտքի տակ չմնացին եւ 0-0 աւարտեցին խաղը՝ յօգուտ Հայաստանի հաւաքականին: Անոր շնորհիւ մինչեւ Հոկտեմբեր Հայաստանի հաւաքականը կը շարունակէ մնալ երկրորդ տեղը:

Հայաստանի հաւաքականը հաշիւը բացաւ միայն առաջին կէսին աւելցուած ժամանակին, 11-մեթրանոց կոլը խփեց Հենրիխ Մխիթարեանը: Երկրորդ կէսին Հայաստանի հաւաքականի առաւելութիւնը մեծ էր, կոլային պահեր կային, բայց 80-րդ րոպէին դարպասապահ Եուրջենքոն շատ պարզ դրուագով՝ իր ուղղութեամբ ոչ ուժեղ հարուածէն յետոյ գնդակը դրաւ Եանիկ Նոյալի ոտքերուն առջեւ: Հաշիւը դարձաւ 1-1: Սեպտեմբերեան խաղերուն Հայաստանի հաւաքականին միացաւ աւագը՝ Հենրիխ Մխիթարեանը: Վերջինիս միացումը հաւաքականի խաղը թէ՛ որակական եւ թէ՛ արդիւնքի առումով չբարելաւեց, ընդհակառակը, առաջացան շարք մը խնդիրներ:

US Open. Մետվետեր Եգրափակիչի Ընթացքին Ուժեղ Եր Զոկովիչէն՝ 3:0

Ռուսաստանցի Դանիլ Մետվետերը առաջին անգամ ըլլալով նուաճեց թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնութեան ախոյեանի տիտղոսը: Նիւ Եորքի մէջ աւարտած մրցաշարի տղոց մենախաղի եզրափակիչին աշխարհի երկրորդ ռակետը մրցեցաւ աշխարհի առաջին ռակետ, սերբ Նովակ Զոկովիչի հետ եւ առաւելութեան հասաւ երեք սեթի ընթացքին՝ 6:4, 6:4, 6:4: Պայքարը տեւեց 2 ժամ 16 վայրկեան:

Մետվետերը առաջին անգամ է որ կը յաղթէ Մեծ սաղաւարտի մրցաշարը, իսկ Զոկովիչը Աւստրալիայի, Ֆրանսայի բաց առաջնութիւններուն եւ Ուիմպլէյտոնի մրցաշարին այս տարի տարած յաղթանակներէն յետոյ կորսնցուց օրացուցային Մեծ սաղաւարտը նուաճելու հնարաւորութիւնը:

«Ռոման» Տօնեց Յաջորդական Երրորդ Յաղթանակը

Ի տ ա լ ի ա չ ի ֆուտպոլի առաջնութեան՝ Սերիա Ա-ի 3-րդ հանգրուանին «Ռոմա» խաղաց «Սասուոլոյի» հետ: Հռոմի Ողիմպիական մարզադաշտին կայացած խաղին «Ռոման» յաղթանակի հասաւ 2:1 արդիւնքով:

Հայաստանի ֆուտպոլի ազգային խումբէն Հենրիխ Մխիթարեանը «Ռոմայի» հիմնական կազմին մէջ էր, սակայն փոխարինուեցաւ 70-րդ վայրկեանին:

Այժմ «Ռոման» Սերիա Ա-ի մրցաշարային աղիւսակին մէջ 9 կէտով կը գրաւէ առաջին տեղը:

Կրիշտիանու Ռոնալտու. Վերադարձ «Օլտ Թրաֆորտ» Կարճ Յիշեցում Եր, Թէ Ինչու Են Այս Մարզադաշտը Կոչու՞մ Երազանքների Թատրոն

Մանչեսթըր «Եունայթեդի» 36-ամեայ փորթուկալացի յարձակող կրիշտիանու Ռոնալտուն Պրեմիեր լիգայի չորրորդ հանգրուանին օգնեց մանչեսթըրեան խումբին «Օլտ Թրաֆորտ» մարզադաշտին վրայ 4:1 արդիւնքով պարտութեան մատնելու «Նյուքասլին»:

«Իմ վերադարձը «Օլտ Թրաֆորտ» ընդամենը կարճ յիշեցում էր, թէ ինչու այս մարզադաշտը կը կոչուի «Երազանքներու թատրոն»: Ինձի համար այն միշտ եղած է կախարդական վայր մը, որտեղ կարելի է հասնիլ այն ամէն ինչին, որ կը ձգտին», խաղէն յետոյ ըսած է Ռոնալտու, որ դարձաւ երկու կոլի հեղինակ:

Լիվերպոլի Յաղթանակն Ու Սալահի 100-րդ Կոլը

Անգլիոյ առաջնութեան չորրորդ հանգրուանին Լիվերպոլը հիւրընկալուեցաւ «Լիտա Եունայթեդին»։ Գերմանացի Եուրգեն Կլոպի գլխաւորած խումբը յաղթեց 3:0 արդիւնքով։

20-րդ վայրկեանին աչքի ինկաւ եգիպտացի յարձակող Մոհամեդ Սալահը, որ 100-րդ կոլը նշանակեց Փրեմիեր Լիգայի մէջ։

«Լիվերպոլը» 10 միաւորով հաւասարեցաւ առաջատարներ Մանչեսթեր Յունայթեդին ու Չելսիին եւ երրորդն է։ Լիգա Յունայթեդը 17-րդն է՝ 2 միաւոր։

Լուկակույի Երկու Կոլերը Յաղթանակ Ապահովեցին «Չելսիին»

Անգլիոյ առաջնութեան չորրորդ հանգրուանին «Չելսին» Լոնտոնի մէջ ընդունեց «Ասթոն Վիլային»։ Գերմանացի Թոմաս Տուխելի գլխաւորած խումբը յաղթանակ տարաւ 3:0 արդիւնքով՝ պեղծիգացի յարձակող Ռոմելու Լուկակուի երկու եւ խորուած կիսապաշտպան Մատէօ Կովաչիչի մէկ կոլի շնորհիւ։

«Չելսին» 10 միաւորով հաւասարեցաւ առաջատար Մանչեսթըր «Եունայթեդի» եւ «Լիվերպոլին»։

«Ռեալի» Յաղթանակը, Բենգեմայի Յեթ-Թրիքի Շնորհիւ

Սպանիոյ առաջնութեան չորրորդ հանգրուանին Մատրիտի մէջ «Ռեալը» խաղցաւ Վիգոյի «Սելտայի» հետ եւ յաղթանակ տարաւ 5:2 հաշուով։

Հիւրերը խաղի հաշիւը բացին չորրորդ վայրկեանին սպանացի յարձակող Մանտի Մինայի կոլի շնորհիւ։ Սակայն 24-րդ վայրկեանին ֆրանսացի յարձակող Քարիմ Բենգեման նշանակեց պատասխան կոլը, իսկ երկրորդ խաղակէսին երկու կոլ եւս նշանակելով դարձաւ հեթ-թրիք հեղինակ։

«Ռեալը» 10 կէտով գլխաւորեց մրցաշարային աղիւսակը։ Նոյնքան միաւոր ունին նաեւ «Վալենսիան» ու Մատրիտի «Աթլետիքոն»։

«Աթլետիքոյի» Յաղթանակը Պարսելոնայի Մէջ

Սպանիոյ առաջնութեան չորրորդ հանգրուանին ախոյեան «Աթլետիքոն» Պարսելոնայի մէջ մրցեցաւ «Էսպանյոլի» հետ։ Արժենթինացի Դիեգո Սիմեոնէի գլխաւորած խումբը յաղթանակի հասաւ 2:1 հաշուով։

«Էսպանյոլի» 40-րդ վայրկեանին աչքի ինկաւ սպանացի յարձակող Ռաուլ դէ Թոմասը։ Մադրիդեան խումբի պատասխան կոլը 79-րդ վայրկեանին նշանակեց պեղծիգացի կիսապաշտպան Եանիկ Կարասկոն։ Հիւրերու յաղթական կոլը աւելցուած 9-րդ վայրկեանին նշանակեց ֆրանսացի կիսապաշտպան Թոմա Լեմարը։

«Աթլետիքոն» 10 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը։

«Միլան» - «Լացիո» 2:0 Իբրահիմովիչը՝ Կոլի Յեղինակ

Իտալիոյ առաջնութեան երրորդ հանգրուանին «Միլանը» ընդունեց «Լացիոյին» եւ Յաղթեց 2:0 արդիւնքով։

45-րդ վայրկեանին հաշիւը բացաւ փորթուկալացի յարձակող Ռաֆայէլ Լեաուն։ 67-րդ վայրկեանին կոլի հեղինակ դարձաւ շուետ յարձակող Զլատան Իբրահիմովիչը, որ անկէ 7 վայրկեան առաջ դուրս եկած էր փոխարինման։

**ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ
ԾՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒՆ՝
ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆ**

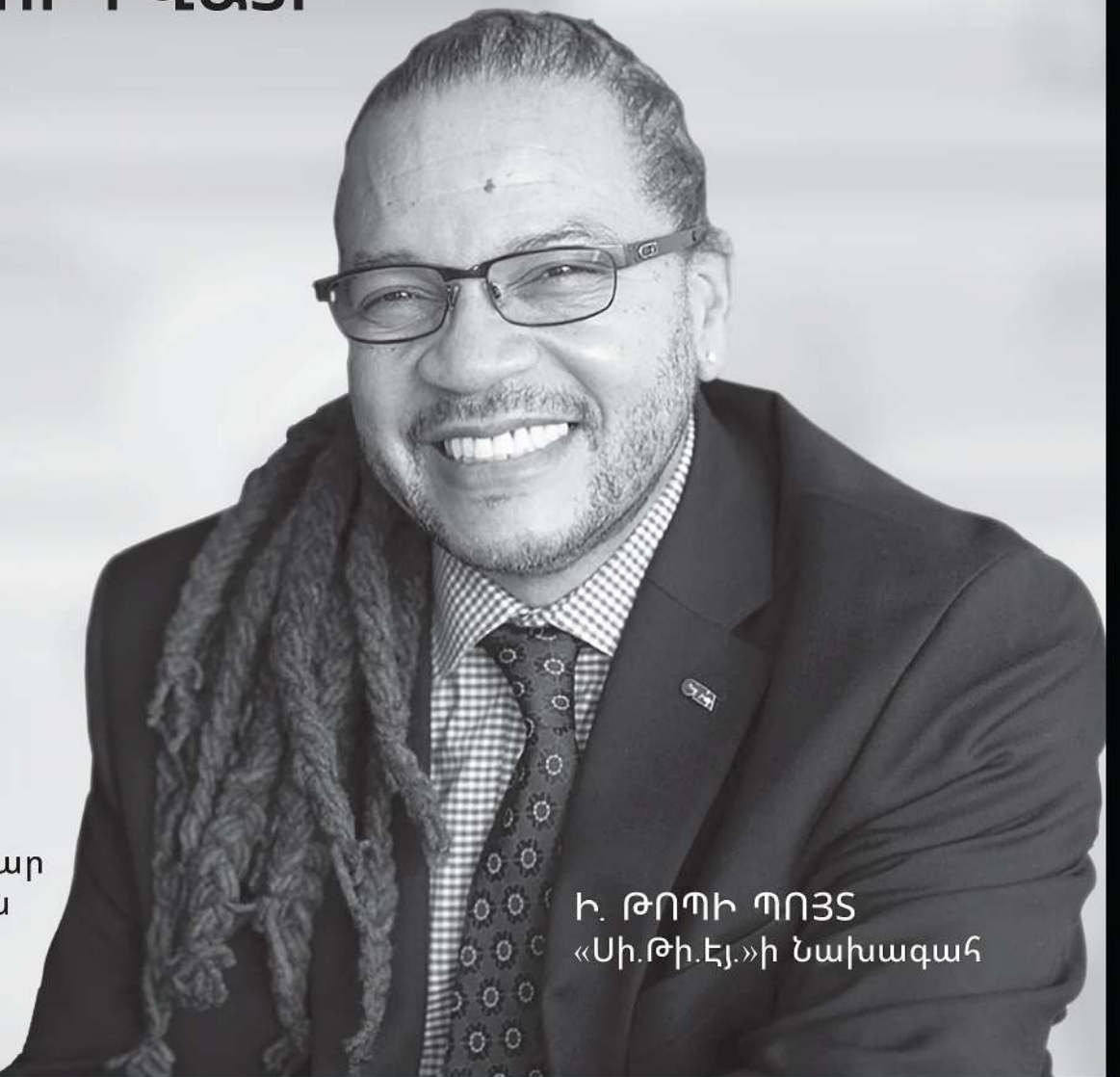
Շնորհակալություն այս համաճարակին
ամբողջ տեսողութեան դաստիարակներուն
հետ գործակցելնուդ համար

Շնորհակալություն՝ ձեր նուիրումին եւ
ուսումը նախապատուութիւն
դարձնելուն մէջ մեզի հետ
աշխատելնուդ համար

Երբ դպրոցական նոր տարեշրջանը կը սկսի,
դաստիարակները յանձնառու են Քալիֆորնիոյ
բոլոր աշակերտները եւ դպրոցները ապահով պահելու

**ՄԻԱՍԻՆ՝
ՄԵՆՔ ԿՐՆԱՆՔ ԲՈԼՈՐ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ
ԲՈԼՈՐ ԹԱՂԱՄԱՍԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
ՈՒՍՄԱՆ ԻՐԱՅԱՏՈՒԿ ՎԱՅՐ
ՄԸ ԴԱՐՁՆԵԼ**

Մենք գիտենք, որ որակաւոր
հանրային դպրոցները բոլորիս համար
Քալիֆորնիան ասելի լաւ կը դարձնեն

Ի. ԹՈՊԻ ՊՈՅՏ
«Սի.Թի.Էյ.»ի նախագահ